

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIĘDZIA 1, TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI

Kraków, środa, 3 maja 1939

Nr 121

Na święto narodowe

Naród zjednoczony do walki o sprawiedliwość

Tegoroczne święto narodowe będzie miało szczególny charakter. Nam, starszym, przypomni „3 maja“ obchodzony przed wojną. Przypomni go dzięki zewnętrznym warunkom, w jakich się Polska ostatnio znalazła. Wówczas wróg czyhał na duszę narodu; dziś czyha na jego ziemię. Wówczas wróg strzegł trumny, w której państwowość polską zamknął; dziś wolne państwo chciałoby z powrotem do trumny zepchnąć. I wtedy, przed wojną „3 maja“ wzywał nas młodych do walki o zdobycie wolności. Dziś nas będzie wołał do walki o utrzymanie wolności.

„3 maja“ nabiera dziś rumieńców życia. Jako wspomnienie jednego momentu z dziejów naszego narodu i jako symbol jego woli życia.

Niech ten dzień powie całemu światu, także wrogom, że Polska nie myśli o grabieży, ale o swojej ziemi i o swoje prawa będzie walczyć do ostatniego swego syna.

ZJEDNOCZENIE.

Zastaje nas ten dzień zjednoczonymi. Wewnętrzne spory przycichają. A, jeśli współpraca stronnictw jeszcze jest w stadium życzeń i pragnień, to niedaleki jest już moment, kiedy stanie się faktem. Armia jest przedmiotem naszej miłości i czulej troski. Już zagranica stwierdziła, że w Polsce panuje obecnie „wyścig“ poszczególnych warstw społecznych w ofiarności na cele związane z przygotowaniem wojennej obrony. A nasi Księża Biskupi w swej pięknej odezwie z 26 kwietnia taki dali wyraz miłości całego narodu do armii:

„ku obronie Ojczyzny i wiary, dla ratowania swobód religijnych i sumienia, dla wolności ducha i życia narodowego dozbrowimy armię i wyposażymy ją w skrzydła potężne. Wiara, entuzjazmem patriotycznym, szlachetną wolą zgody podsycać będziemy zniczą miłości Ojczyzny, iżby rozgorzał płomieniem niebotycznym, jako nasz hołd modlitewny ku Bogu, jako krzyż wyrastający z serc, jako wołanie Polski i pokój ludów, jako słup ognisty przed narodem, dla obcych zaś jako godło przyjaźni, ale zarazem w razie potrzeby jako znak stanowczej przestrogi“.

WOJNA O IDEAL MORALNY.

Jeżeli będzie wojna z Niemcami, to — pisaliśmy niedawno — będzie to wojna o moralność w życiu międzynarodowym. Bilibyśmy się o całość naszych granic, które stanowią dla nas minimum sprawiedliwości dziejowej! Bilibyśmy się o zwycięstwo prawa nad siłą grabieżczą! Bilibyśmy się o triumf Krzyża nad swastyką pogańską, która — jak w w. XVI księżęta protestancy — ujarzmiła katolickie społeczeństwa nie tylko politycznie, ale i duchowo w myśl zasady: cuius regio, eius religio.. Temu przekonaniu piękny wyraz dali Księża Biskupi we wspomnianym liście, pisząc:

„Duchem Chrystusowym krzepimy się na wewnętrzny wzrost i powodzenie, a na zewnątrz nie hołdujemy zasadom gwałtu i przemocy, nie czyhamy na bezbronnych sąsiadów, wyznajemy hasło braterskiej współpracy ludów, chcemy promieniować naokoło siebie nie błyskawicami najazdu, lecz światłami kultury chrześcijańskiej“.

EPISKOPAT RUSKI.

Jesteśmy zjednoczeni wspólnym nam ideałem chrześcijańskiej moralności w życiu międzyna-

rodowym i wspólną nam czulą troską o armię. Nie chcemy wojny. Chcemy pokoju! Ale pokoju przez sprawiedliwość, jak brzmi motto pontyfikatu Piusa XII. Wszystkie nasze przygotowania do tego zmierzają, by pokój zabezpieczyć w duchu ścisłej sprawiedliwości. To sprawia, że zjednoczenie w Polsce objęło nie tylko polski naród. Objęło także część zdrowszą naszych mniejszości narodowych. Piękną ilustracją tego zjednoczenia są podpisy pod odezwą Episkopatu złożone przez Księża Biskupów grecko-katolickich. Pisała prasa polska wiele ostatnimi czasy o wypadkach nielojalności kleru grecko-katolickiego w stosunku do państwa polskiego. Na szczególne podkreślenie zasługuje pełna solidarność Episkopatu grecko-katolickiego z Episkopatem łacińsko-polskim w zmanifestowaniu troski o gotowie duchowe i zbrojne wobec niemieckiego

niebezpieczeństwa i w zmanifestowaniu troski o armię.

Takimi zastaje nas tegoroczne święto narodowe. Jesteśmy silni i zwarci. Chcemy pokoju na podstawie sprawiedliwości. Ale, jeśli w jego obronie trzeba będzie chwycić za broń, powstanie całe społeczeństwo składające się na państwo polskie, bez różnicy narodowości, i wyznania, i pokój wymusi.

To ślubujemy dziś w nasze drogie święto narodowe!

J. P.

Zwracamy uwagę na artykuł gen. Stanisława Hallera zamieszczony na str. VII pt.: „KOMISJA WOJSKOWA W LIPCU 1920“.

Niechaj każdy obywatel złoży swój datek na Dar Narodowy 3-go Maja.
Oświata jest fundamentem potęgi Narodu!
Każdy złożony grosz jest cegiełką gmachu przyszłej Polski.

P. Prezydent R. P. wydawać będzie dekryty w sprawach gospodarczych, finansowych i obrony Państwa

Warszawa, 2. V. (PAT). W dniu 2 maja b. r. o godz. 9-tej odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja-Składkowskiego. Rada Ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów. Projekt ten brzmi jak następuje:

„Upoważnia się Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania do dnia otwarcia najbliższej sesji zwyczajnej Sejmu dekretów w zakresie spraw gospodarczych, finansowych i obrony państwa, z wyjątkiem zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. o stabilizacji złotego“.

Niemcy wołają „Anschluss“ Słowaczyny

Bratislava, 2. V. (T). Na rozkaz Berlina wprowadzono na Słowaczynie „Święto“ 1 maja. Tegoroczne obchody przybrały szczególnie uroczysty charakter w miejscowościach zamieszkałych przez Niemców. Na zebraniach tych Niemcy słowacy — ku oburzeniu Słowaków — domagali się „Anschlussu“ Słowaczyny do III. Rzeszy.

UW. RED. „GŁ. NAR.“. Wiadomość powyższa i wczorajsza o dążeniu Węgier do zagarnięcia Słowaczyny dowodzi, że w tej części Europy nie zapanał jeszcze stan normalny, a Niemcy gotowi przechandlować Słowaczynę do Węgrów lub ją złączyć z Rzeszą. Tak wygląda „opieka“ Berlina.

—o—

Miliony płyną na zbrojenia

Waszyngton, 2. V. (PAT). Prezydent Roosevelt zwrócił się do Kongresu z wnioskiem o uchwalenie kredytu w wysokości 185.444.000 dolarów na wykonanie planu rozbudowy lotnictwa, przyjętego ostatnio przez obie Izby. Prezydent zażądał ponadto 21.062.000 dolarów na „zwiększenie stałego garnizonu w strefie panamskiej“. Równocze-

śnie prezydent wyraził nadzieję, że wnioski w tej sprawie zostaną uchwalone w jak najszybszym terminie. Kongresowi przedłożony został poza tym wniosek o udzielenie departamentowi wojny upoważnienia na zawarcie umów o zamówieniach na sumę 64 miln. 560 tys. dolarów, związane z programem dobrojenia lotniczego.

O ile Polska zdecyduje się na wojnę

Francja i Anglia walczyć będą również

Londyn, 2. V. (PAT). W rozmowie z prasą rzecznik Foreign Office zapytany w sprawie konferencji, odbytej w sobotę między min. Beckiem i ambasadorem brytyjskim w Warszawie Kennardem wyjaśnił, że rozmowa miała przede wszystkim na celu, wymianę poglądów między Polską i W. Brytanią na piątkową mowę Hitlera, zwłaszcza w odniesieniu do ustępów dotyczących stosunków polsko-niemieckich. Żadna konieczność ponownego potwierdzenia wzajemnych gwarancji polsko-brytyjskich nie zachodziła, wyjaśnił rzecznik Foreign Office, albowiem sytuacja w tej mierze jest zupełnie jasna, niedwuznaczna, pozostająca, rzecz oczywista, taką, jak ją w swoim czasie interpretowały deklaracje premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa. W brytyjskich kołach rządowych doskonale

wiadomo, że Polska wojny nie poszukuje i o ile zdecydowałaby się na użycie swoich sił zbrojnych, to nastąpiłoby to jedynie w sprawie niewątpliwie żywotnej co do czego ocena pozostawiona być musi stronie polskiej.

O ileby Polska zdecydowała się na walkę, oświadcza rzecznik Foreign Office, to W. Brytania i Francja przyjdą jej z pomocą i walczyć będą również

Powyższe wyjaśnienia udzielone były w tym celu, aby odeprzeć insynuacje wrogiej propagandy, usiłując wmówić w społeczeństwo angielskie, jakoby rząd brytyjski ulegał obecnie wahaniom co do interpretacji wzajemnych gwarancji polsko-brytyjskich.

się w prawdziwych intencjach Mussoliniego. — Z jednej strony niewątpliwie Włochy wpływają hamująco na awanturczą politykę Hitlera, z drugiej usilnie starają się przyciągnąć do siebie i związać Jugosławię, Bułgarię i Rumunię, aby zabezpieczyć sobie tyły. Ustawiczne wizyty niemieckich mężów stanu we Włoszech (min. Ley, gen. Brauchitsch) wskazują, iż za kulisami coś się montuje.

3 miliony kobiet i dzieci opuści Londyn na wypadek wojny

Londyn, 2. V. (PAT). Minister zdrowia publicznego ogłosił zasady planu ewakuacji ludności na wypadek wojny do obszarów uważanych za mniej zagrożone. Ewakuacją tą objętych miałyby być 3 miln. kobiet, dzieci i niezdolnych do służby wojskowej.

Irlandia półn. wprowadzi również powszechną służbę wojskową

Londyn, 2. V. (PAT). Złożony wczoraj w Izbie Gmin projekt ustawy o przysposobieniu wojskowym przewiduje rejestrację wszystkich młodych ludzi w wieku lat 20 i 21. Młodzi ludzie zdolni do służby wojskowej zostaną wzięci do szeregów jako milicjanci i przejdą specjalne wyszkolenie w ciągu 6 miesięcy, następnie zaliczeni zostaną na okres 3 i pół lat do sił pomocniczych lub rezerw dodatkowych. Pewien procent będzie prawdopodobnie skierowany do lotnictwa i marynarki, gdyż projekt upoważnia marynarkę do stworzenia specjalnej rezerwy morskiej. Projekt przewiduje wprowadzenie w życie tych zarządzeń w Irlandii Północnej, a mocy zarządzenia królewskiego, lecz jest rzeczą prawdopodobną, że zarządzenie takie wydane zostanie jedynie w razie poważnego kryzysu lub wojny. Jak wiadomo,

premier Ulsteru, lord Craigavon nalegał na to, by projekt obowiązywał również w Ulsterze.

Natomiast premier wolnego państwa irlandzkiego de Valera wysunął poważne zastrzeżenia przeciwko zastosowaniu projektu ustawy do Irlandii. Jednakowoż obywatele wolnego państwa irlandzkie-

go, jak również obywatele Dominów, którzy stale zamieszkują w Anglii, podlegać będą przepisom ustawy, z wyjątkiem jedynie tych, którzy należą do sił zbrojnych kraju pochodzenia. Ci, którym sumienie nie pozwala odbywać służby wojskowej, będą wciągnięci na specjalną listę po zbadaniu sprawy przez powołany ad hoc trybunał. Będą oni musieli wykonywać prace w interesie państwa. Jak obliczają, rocznie pod sztandary powoływanych będzie 200 tys. młodych ludzi, prawdopodobnie kontyngentami kwartalnymi po 50 tys. ludzi. Wreszcie projekt zawiera postanowienie zmuszające pracodawców do przyjmowania z powrotem młodych ludzi, powołanych do szeregów.

I Kanada...

Ottawa, 2. V. (PAT). W czasie dyskusji w Senacie nad budżetem zbrojeń gen. Griesbach, dowódca kanadyjskiej brygady w czasie wielkiej wojny wystąpił z żądaniem ściślejszej współpracy z W. Brytanią i wzmożeniem przygotowań obronnych, „traktując zagadnienie dozbrojenia w ten sposób, jak to czyni Anglia“.

Milion żołnierzy będzie miała wkrótce Anglia

Londyn, 2. V. (PAT). Lord Chatfield, minister koordynacji obrony oświadczył, że ustawa o przysposobieniu wojskowym pozwoli na powołanie kontyngentu, który wraz ze stanem regularnej armii terytorialnej

podniesie siły zbrojne kraju do miliona żołnierzy.

Stan ten będzie można osiągnąć bez wykorzysty-

wania rezerw lub służby obrony cywilnej. Minister Chatfield dodał, że cały naród brytyjski zgodnie aprobuje nową politykę rządu. Lord Chatfield zaznaczył przy tym, że W. Brytania jest bezwzględnie wrogo ustosunkowana do Niemiec, a tylko od Rzeszy zależy, czy dane ostatnio przez Wielką Brytanię gwarancje niektórym krajom będą musiały być wykonane.

Anglia wydalila kilku dziennikarzy niemieckich

Londyn, 2. V. (PAT). Oprócz wydalenia z W. Brytanii korespondenta „Essener National Ztg.“ dr Roesela, władze brytyjskie wydalily jeszcze kilku innych wybitnych niemieckich działaczy partyjnych, m.in. szefa organizacji partii nar.-socjalistycznej, czyli t. zw. „Gauleitera“ na W. Brytanię Otto Karlova, oraz jego zastępcę Himmelmana, jak również kierowniczkę niemieckiego kobiecego „Frontu Pracy“ p. Wolf. Karlov mieszkał w Londynie od szeregu lat i pracował w fir-

mie, związanej z niemiecką produkcją samolotową. Był on poprzednio oficerem floty niemieckiej i poślubił córkę pierwszego powojennego ambasadora niemieckiego w Londynie Stahmera. Ośrodkiem partii hitlerowców w Londynie jest obecnie dawne poselstwo austriackie, położone na placu Belgrave, w najbardziej arystokratycznej dzielnicy Londynu, tuż obok pałacu, w którym mieszkają księżę i księżna Kentu.

—000—

Niemcy starają się okrążyć Polskę od południa

Paryż, 2. V. (P). Paryż czujnie śledzi rozwój sytuacji międzynarodowej. Na czoło zagadnień wysunęła się sprawa stosunków polsko-niemieckich. Dzisiejsze pisma poranne przyniosły w nagłówkach wiadomość, iż min. Beck na najbliższym posiedzeniu Sejmu odpowie kanclerzowi Hitlerowi. Co do treści tej odpowiedzi nikt nie ma tutaj wątpliwości.

Z pewnym niepokojem natomiast obserwuje się wizytę węgierskich ministrów w Berlinie. Prasa francuska wyraża obawy, że

Niemcom uda się przez uzależnienie Budapesztu od Berlina okrążyć Polskę od południa.

Nagrodą za tę „przysługę“ miałyby być odstą-

wienie Węgrom Słowacji. Wprawdzie zarówno Berlin, jak i Budapeszt energicznie zaprzeczyły tym wiadomościom, niemniej zaprzeczenia te nie budzą ufności. Znany publicysta francuski p. Thouvenin na łamach „Intransigeant“ wyraża nawet przypuszczenie, że gdyby Węgry odmówiły żądaniom niemieckim, miałyby być wzięte pod „protektorat“ Berlina.

Jak wynika z notatek prasowych rokowania angielsko-sowieckie i francusko-sowieckie toczą się żółwim krokiem, przy czym Sowiety są stroną, która opóźnia przebieg rokowań.

Ze szczególną bacznością obserwuje się tutaj zabiegi Rzymu. Trudno dotychczas zorientować

Flota niemiecka nie przybędzie do Włoch

Rzym, 2. V. (RA). Wczoraj przybył do Rzymu nowy ambasador brytyjski przy Kwirynale sir Percy Loraine. Nowy ambasador będzie starał się w pierwszym rzędzie, by układ włosko-angielski nareszcie zaczął funkcjonować należycie. Sir Loraine na wstępie już spotkał się z plotkami, jakoby Mussolini zdecydował się za przykładem Rzeszy wypowiedzieć pakt wielkanocny z Anglią. Plotka ta została zdementowana, jak również wiadomość, że flota niemiecka po „wizycie“ w Hiszpanii przybędzie na wody włoskie.

We wtorek opuścił Rzym min. Gafencu po trzydniowym pobycie. Min. Gafencu był przyjęty p. Ojca św. i sekretarza stanu msgr. Maglione.

Ministrowie węgierscy opuścili Berlin

Berlin, 2. V. (PAT). Bawiący z wizytą oficjalną premier węgierski Teleki z małżonką oraz minister spraw zagranicznych hr. Csaky odjechali dziś przed południem specjalnym pociągami do Budapesztu. Na dworcu zegnali ich: minister von Ribbentrop, podsekretarz stanu Weizsaecker, poseł niemiecki w Bukareszcie i szereg osobistości rządowych i partyjnych.

10 tys. trupów japońskich pod Kantonem

Szanghaj, 2. V. Japończycy podjęli zakrojoną na wielką skalę ofensywę w okolicach Kantonu, zgromadziwszy olbrzymie ilości samolotów, czołgów i samochodów pancernych. Walka wre zacięta. — Mimo to Chińczykom udało się zająć miejscowość Kao-Ang. Z terenu bitwy pod Nanciang przywieziono do Szanghaju 10.000 trupów japońskich, które mają być spalane w krematorium.

Przed kongresem eucharystycznym w Algierze

Algier, 2. V. (PAT). W związku z mającym się odbyć kongresem eucharystycznym imperium francuskiego miasto przybrało odświętny wygląd. Wszędzie powiewają flagi kościelne i francuskie. Na kongres przybyły tysiące pielgrzymów z Afryki, Madagaskaru, Goo itd. Kardynał Verdier znajduje się już w drodze z Marsylii do Algieru.

KONSUL NIEMIECKI ZGINAŁ W KATASTROFIE AUTOMOBILOWEJ.

Tunis, 2. V. (PAT). W odległości 10 klm. od Tunisu wydarzyła się katastrofa samochodowa, w której zginęli konsul generalny niemiecki von Riberstein i jego małżonka.

Giełda warszawska

Warszawa, 2. V. (tel. wł.). Dewizy: Belgia 90,60; Amsterdam 282,90; Londyn 24,89; N. Jork (kabel) 5,32; Paryż 14,11; Sztokholm 128,25; Zurych 119,55.

Akcje: Bank Polski 115,—; Cukier 36,50; Mordziejów 19,—; Starachowice 54,—; Zieleniewski 68,—.

Pożyczki: 4½% wewnętrzna 61,75; 3% inwestycyjna I. em. 84; II. em. 82,50; 5% kol. 63; 4% dolarowa 39; 4% konsolidacyjna 63¼.

Okres ćwiczeń dla oficerów rezerwy przedłużony

Warszawa, 2. V. (Tel.). Dekretem Prezydenta R. P. z 29 kwietnia przedłużono dopuszczalny okres ćwiczeń dla oficerów w stanie spoczynku, oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia. Do tej pory ćwiczenia te mogły w ciągu dwu następujących po sobie lat trwać 4 tygodnie. Obecnie przedłużono je do 10 tygodni. Równocześnie weszło w życie rozporządzenie ministra spraw wojskowych, pozwalające na powoływanie oficerów w stanie spoczynku na ćwiczenia okresowe, trwające od 2—10 tygodni oraz ćwiczenia krótkie od 1—7 dni.

Nad czym będzie radził Sejm

Warszawa, 2. V. (PAT). Marszałek Makowski zwołał plenarne posiedzenie Sejmu na piątek dnia 5 maja na godz. 11 rano. Porządek dzienny przewiduje pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw.

Czesi w Krakowie 500 zł na FON

Kraków, 2. V. Konsulat czesko-słowacki w Krakowie z okazji święta narodowego Polski zarządził wśród emigrantów czeskich bawiących w Krakowie zbiórkę na F. O. N., która przyniosła 500 zł. Ten fakt zasługuje na tym mocniejsze podkreślenie, że emigranci czescy znaleźli się w Krakowie nieraz bez środków do życia. Swoją zbiórką dają dowód wiary w wielką przyszłość Polski i w wyswobodzenie swego narodu spod jarzma niemieckiego.

Bezsilna złość Niemców

Warszawa, 2. V. (tel. wł.). „Polska Zbrojna“ omawiając stosunki polsko-niemieckie pisze, że „pakt nieagresji był dla Niemców tylko środkiem uspienia naszej czujności; obecnie zaś obserwuje się wybuch bezsilny złości na skutek nieudania się przedsięwzięć politycznych, które napotkały zdecydowane stanowisko Polski“.

Litwinow jedzie do Londynu

Warszawa, 2. V. (tel. wł.). „Kurier Warszawski“ podaje następującą depeszę własną z Rygi: Według wiadomości z Moskwy, komisarz Litwinow już w najbliższych dniach ma udać się do Londynu via Szwecja. W Londynie, jak utrzymują moskiewskie koła polityczne, 5 lub 6 maja ma nastąpić spotkanie komisarza Litwinowa z lordem Halifaxem oraz min. Bonnet'em, w celu sfinalizowania pertraktacji angielsko-francusko-sowieckich.

—:000:—

1 maja w Moskwie

Moskwa, 2. V. (PAT). Tegoroczna defilada wojska i manifestacje na placu Czerwony w Moskwie z okazji 1 maja odbyły się według od wielu lat utartego zwyczaju bez żadnych zmian w ustalonym ceremoniale. Jedynie udział samolotów w defiladzie, przy pięknej, słonecznej pogodzie, był bardziej liczny, niż w roku ubiegłym.

Tradycyjne przemówienie marsz. Woroszyłowa w tym roku było bardzo krótkie i spokojne. „Czerwona armia — mówił Woroszyłow — przedstawia groźną siłę, lecz na nikogo nie zamierza napadać, gdyż jej głównym i istotnym celem jest obrona pokoju i granic państwa sowieckiego. Każdy, kto ośmieliłby się napaść na Związek Sowiecki, spotka się ze zdecydowanym odporem.“

Dwa rozkazy marszałka Woroszyłowa do armii i nowego komisarza marynarki wojennej Kuzniecowa do floty, nie zawierają nic nowego. Akcja Niemiec, Włoch i Japonii jest określona ogólnym terminem „rozzuchwalonej agresji faszystowskiej“.

—000—

ZOGU W TURCJI.

Ateny, 2. V. (PAT). Król Zogu z królową Geraldiną opuścili wczoraj w nocy Ateny, udając się do Turcji.

Hitler chory

Warszawa, 2. V. (tel. wł.). Agencja Agrarna donosi z Berlina: Kanclerz Hitler cierpi od dłuższego czasu na t. zw. chorobę Basedowa, która ujawnia się nieznacznym wzrostem względnie zgrubieniem gruczołu tarczycowego i przyspieszeniem tętna, dochodzącym czasem do 120. Kuracja odbywa się bardzo intensywnie i w wielkiej tajemnicy.

Objawy choroby zauważono właściwie już dawno, gdyż prawie bezpośrednio po zabiegu operacyjnym, przeprowadzonym celem usunięcia pewnych zgrubień na strunach głosowych. Wówczas to słynny laryngolog wiedeński prof. Neuman, żyd, miał rzekomo odmówić wyjazdu do kanclerza do Berlina, nie zostało to jednak sprawdzone.

DOBRYM NAŁOGIEM
nazwiemy przyzwyczajenie czyszczenia zębów przez lat 25, dzień w dzień, zawsze tylko pierwszą polską pastą „DENTOSAN“. Istniejąca od r. 1914 ta idealnie antyseptyczna pasta, odznacza się nadzwyczaj miłym aromatem i konserwując skutecznie zęby, stała się nieodzownym środkiem higieny każdego nowoczesnego człowieka.

DENTOSAN CODZIENNIE ZDROWE ZĘBY CAŁE ŻYCIE

Aby sprostać zadaniom chwili

Jak Rząd uzasadnia projekt ustawy o pełnomocnictwach

Warszawa, 2. V. (Tel. wł.). Uzasadnienia ustawy o pełnomocnictwach brzmią:

Obecna sytuacja stawia Państwo w obliczu zagadnień, których n a t y c h m i a s t o w e, s p r a w n e i s p r e ż y s t e rozstrzygnięcie może się stać n a k a z e m c h w i l i. W r z e d z i e tych zagadnień za najważniejsze ze stanowiska aktualnych potrzeb państwowych uznaje się sprawy związane z podniesieniem i uodpornieniem gospodarstwa narodowego oraz z dalszym wzmocnieniem gotowości obronnej Państwa. Należyte, odpowiednie do ostrości narastających problemów rozstrzygnięcie spraw powyższych wymagać może w miarę nasuwających się konieczności w k r o c z e n i a n a d r o g ę u s t a w o d a w c z ą.

Licząc się z tym, oraz mając na uwadze konieczność przyspieszenia lub uproszczenia w tych sprawach procedury ustawodawczej, rząd wnosi powyższy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów, obejmujących upoważnienie do ustawodawczego regulowania spraw gospodarczych, finansowych i obrony państwa.

Pierwsze czytanie ustawy o pełnomocnictwach

odbędzie się na piątkowym posiedzeniu Sejmu. Ostateczne ich uchwalenie nastąpi przypuszczalnie przy końcu przyszłego tygodnia. Wbrew jednak poprzednim zwyczajom

nie będzie to oznaczało zamknięcie sesji parlamentarnej.

Na konferencji, która się odbyła wczoraj między p. marszałkiem sejmu Makowskim a pp. premierem i wicepremierem, postanowiono zastosować system równoległego prowadzenia działalności ustawodawczej przez parlament i przez rząd, podobnie jak się to dzieje obecnie we Francji i Belgii. Teraźniejsza więc sesja trwać będzie do chwili załatwienia ustaw, pozostających na warsztacie parlamentarnym, oraz tych, które rząd skieruje jeszcze ewentualnie do Sejmu. Okres jej trwania obliczany jest mniej więcej na 6 tygodni, czyli do połowy czerwca. Co do tekstu ustawy o pełnomocnictwach, to mimo swego szerokiego zakresu, nie obejmują one regulowania zagadnień wewnętrzno-politycznych, a zwłaszcza sprawy zmiany ordynacji wyborczej do Izb ustawodawczych. Termin ich upływa z chwilą otwarcia następnej sesji budżetowej, czyli najpóźniej dnia 1 grudnia br.

Mowę min. Becka transmitować będzie Europa i Ameryka

Warszawa, 2. V. (tel. wł.). Porządek dzienny piątkowego posiedzenia Sejmu nie obejmuje exposé ministra spraw zagranicznych. Mimo to w kołach parlamentarnych panuje przekonanie, że pan minister zabierze głos na tym posiedzeniu. Nie wiadomo jeszcze jaką to formę przyjmie, — czy uzasadnienie pełnomocnictw, które są na pierwszym punkcie porządku dziennego, czy odpowiedzi

na jakąś ustną interpelację poselską, czy wreszcie formę swobodnego wystąpienia przed porządkiem dziennym.

W każdym razie posiedzenie piątkowe budzi olbrzymie zainteresowanie. Przemówienie ministra Becka ma być transmitowane nie tylko przez radiostacje polskie, ale również i przez szereg zagranicznych z amerykańskimi włącznie.

Amb. v. Moltke i amb. Lipski w Warszawie

Warszawa, 2. V. (Tel.). Wśród dziennikarzy polskich i korespondentów pism zagranicznych w Warszawie rozeszła się pogłoska, że w dniu dzi-

sięszym wraca do Warszawy ambasador Rzeszy J. v. Moltke. Mówi się, że ambasador ma starać się o przyjęcie przez ministra Becka.

Wczorajszy „Czas — 7 Wieczór“ donosi, że ambasador Moltke będzie chciał być przyjęty przez ministra Becka przed wygłoszeniem przez niego exposé w Sejmie. Jednakże zdaje się nie ulegać wątpliwości, że wobec faktu iż od 6 kwietnia mimo kilkakrotnych wezwań ambasador Moltke unikał wizyt w Ministerstwie Spraw Zagran., przebywając umyślnie w Niemczech, zostanie on przyjęty dopiero po posiedzeniu Sejmu.

Przybył do Warszawy celem zdania sprawozdania oraz otrzymania instrukcji ambasador Rzeczypospolitej w Berlinie p. Józef Lipski.

Ostatnie dni subskrypcji pożyczki

Apel gen. Berbeckiego do społeczeństwa

W dniu 1 maja gen. Berbecki wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia wezwanie następującej treści:

„Obywatele Niepodległej Polski.

Termin zamknięcia subskrypcji na pożyczkę obrony przeciwlotniczej zbliża się — pozostały już tylko 4 dni.

Jeżeli chcemy zasłużyć sobie na wdzięczność Ojczyzny, jeżeli chcemy uzyskać aprobatę wodza

naczelnego, jeżeli chcemy śmiało i spokojnie patrzeć na rozwijające się wypadki na forum międzynarodowym, jeżeli w sumieniu Polaka chcemy mieć całkowite poczucie spełnionego obowiązku — musimy gremialnie spieszyć do kas subskrypcyjnych i wpłacić pierwszą ratę co najmniej, według ustalonych norm.

Wódz naczelny, polska siła zbrojna, bohaterskie lotnictwo polskie — ufają, że żadna warstwa społeczeństwa polskiego, żaden obywatel Rzeczypospolitej Polskiej nie uchyli się od spełnienia chlubnego obowiązku.

Wódz naczelny, pan marszałek Śmigły Rydz, polecił mi najserdeczniej podziękować wszystkim tym, którzy stanęli w pierwszych szeregach, podpisujących pożyczkę obrony przeciwlotniczej, oraz tym, którzy złożyli na fundusz dozbrojenia złoto i inne kosztowności.

Pozostały już tylko 4 dni, 4 dni decydujące o powodzeniu pożyczki obrony przeciwlotniczej. I znowu otwarcie i głośno oświadczam wszystkim obywatelom Państwa Polskiego: pożyczka musi dać jak największą sumę, nikt nie ma prawa stawiać granic ofiarności obywatelom Rzeczypospolitej, gdy

chodzi o wzmocnienie i dozbrojenie bohaterskiego lotnictwa polskiego, — nikt granic nie określał, — mówię to z całkowitym poczuciem odpowiedzialności jako komisarz generalny Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, wyznaczony przez Wodza naczelnego i mianowany przez ministra skarbu.

Obywatele Niepodległej Polski, ze wstrętem i ohydą odrzucajcie wszelkie plotki i podszepty, rozsiewane przez wrogów państwa lub zdrajców Ojczyzny, którzy skrycie, podszeptem chcą zahamować entuzjazm społeczeństwa polskiego i zmniejszyć sumę pożyczki.

Odpowiedzią na tę destrukcyjną akcję niech będzie głos wasz: „hańba“ oraz masowe dążenie, aby pożyczka obrony przeciwlotniczej osiągnęła sumy, przewyższające pożyczkę narodową i dające Wodzowi naczelnemu możliwość postawienia na należytych poziomach czołowego hufca armii polskiej — lotnictwa i artylerii przeciwlotniczej.

Obywatele, spiescie do kasy subskrypcyjnych, ostatni już czas, aby zadokumentować wierność Ojczyźnie, posłuch dla Wodza naczelnego, zwartość, jedność i gotowość.

Wiadomości z kraju

Pielgrzymka młodzieży akademickiej do Częstochowy

Zwyczajem przyjętym od trzech lat Komitet Akademickich Ślubowań Jasnogórskich w Warszawie przystępuje do organizacji pielgrzymki do Częstochowy. Młodzież polska dając w wielkiej manifestacji dowód katolickich uczuć i przekonań, zaniesie do stóp Królowej Korony Polskiej zbiorową modlitwę za Polskę, a słowa modlitwy tej: „Państwo nasze i wojsko, które jest jego wielkością i mocy ostoją, opieką Twoją otaczaj, Panie“ nabiorą na tle dziejowej naprężonej sytuacji międzynarodowej głębszego, niż kiedykolwiek znaczenia. Komitet Ślubowań podaje do wiadomości, że pielgrzymka odbędzie się 21 maja, do dyspozycji młodzieży zostaną oddane specjalne pociągi.

Nowe prezydium Komitetu Ślubowań Jasnogórskich

W Warszawie odbyły się wybory nowego prezydium Komitetu Ślubowań Jasnogórskich, w skład którego weszli: prezes — p. J. Krosnicki, wiceprezesi — pp. M. Ryng i T. Swinecki, sekretarz — p. Br. Ruczyńska, skarbnik — p. K. Chomici.

Chłopi białoruscy staną na każde wezwanie

Obradujący w Stonimie zarząd powiatowy Str. Ludowego wraz z delegatami poszczególnych gmin, który składa się w znacznej części z Białorusinów, powziął jednogłośnie uchwałę nast. treści: „My, chłopcy białoruscy stajemy solidarnie z chłopami całej Polski w obronie granic Państwa Polskiego przeciwko najazdowi państw zaborczych, będąc gotowi stanąć na każde zawołanie władz.

Zarząd powiatowy Str. Ludowego wzywa wszystkich chłopów do wzięcia udziału w Pożyczce Obrony Przeciwlotniczej“.

Nowy rektor U. J. P.

Dnia 1 maja 1939 r. został wybrany rektorem Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego p. dr Jerzy Modrakowski, profesor zwyczajny farmakologii doświadczonej wydziału lekarskiego U. J. P., na okres lat akad. 1939-40 i 1940-41.

Nacz. wódz armii litewskiej przybędzie do Polski 8 b. m.

Data wizyty naczelnego wodza Litwy ustalona została na 8 i 9 maja br. W warszawskich kołach politycznych oświadczają, że wizyta nosi charakter kurtuazyjny i jest wyrazem dążeń Litwy do utrzymania dobrych stosunków z wszystkimi sąsiadami. Innym sąsiadom gen. Raszkitis wizyty już złożył.

„Prosimy o zwolnienie W. Korfatego“

Według doniesień warszawskiego korespondenta „Polonii“, — do p. premiera Składkowskiego napływają w dalszym ciągu depeche interwencyjne z całego kraju w związku z aresztowaniem Wojciecha Korfatego. M. in. nadeszła również depecha z Poznania następującej treści:

„Wstrząśnięci wiadomością o aresztowaniu Wojciecha Korfatego, wielkiego nieustraszonego bojownika o wolność Śląska — prosimy Pana Premiera o zwolnienie Wojciecha Korfatego jako niestrudzonego bojownika o polskość Śląska, w chwili, gdy jedność opinii polskiej winna się na zewnątrz ujawnić w całej pełni.

Podpisani: (—) Trąpczyński, (—) Ratajski, (—) Chrzanowski, (—) Dąbrowski, (—) Winiarski.

Kino „ŚWIT“ ul. Straszewskiego 18. Tel. Nr 182-01.

Od soboty, dnia 29 kwietnia 1939 r.

Genialny aktor PAUL MUNI w połączeniu z filmem p. t.

KOBIETA, KTÓRĄ KOCHAM

W głównych rolach: LOUIS HAYWARD — MIRIAM HOPKINS — Reżyser: ANATOL LITWAK

Przedstawienia codziennie o godzinie 5:10 7:10 i 9:15 W dni świąteczne od godziny 3:10 pop.

Wybory w stolicy COP

Rzeszów, w kwietniu.

Na 21 maja b. r. rozpisano wybory do Rady m. Rzeszowa. Władze podzieliły miasto na 9 okręgów, od 1 do 5 mandatów. Stolica COP. jest niestety mocno zażydżona. Spis wyborców wykazuje, że w okręgu I. jest 590 Polaków, 2,330 żydów a więc 5 mandatów; w II. okręgu jest 820 Polaków, 1,220 żydów (4 mandaty), w III. okręgu jest 2,000 Polaków, 300 żydów — (5 mandatów), w IV. okręgu jest 1.800 Polaków, 280 żydów — (4 mandaty), w V. okręgu jest 1.900 Polaków, 310 żydów — (4 mandaty), w VI. okręgu jest 910 Polaków, 900 żydów, (4 mandaty), w VII. okręgu 380 Polaków, 650 żydów (2 mandaty), w VIII. okręgu 1.100 Polaków, 320 żydów — (3 mandaty) w IX. okręgu 275 Polaków, 120 żydów (1 mandat).

Wykaz powyższy wykazuje, iż cztery okręgi są poważnie przez żydów zagrożone. W trzech (I. II. i VII.) rozbić głosów polskich dać może dodatkowe jeszcze mandaty dla żydów.

Komitet Katolicko-Narodowy (prezes dr J. Liwo, wiceprezes Ks. A. Czastka), skupiający członków Stronnictwa Narodowego, Pracy Polskiej i Chrześcijańskich Związków Zawodowych, zaproponował miejscowemu Komitetowi Ozonu i jego organizacjom utworzenie jednej polskiej listy w okręgach zagrożonych przez żydów. W dwu okręgach miał zgłosić listę tylko Ozon, dwu innych tylko Komitet Katolicko-Narodowy. Dalszej dyskusji pozostawiono porozumienie w okręgu VIII. Ozon, po kilku dniach narad, dał odpowiedź odmowną. Otwarcie delegacji Ozonu oświadczyli, że porozumienie tylko w okręgach polsko-żydowskich nie jest dla nich interesem.

Żydzi zgłaszają swoje listy kandydatów tylko w czterech okręgach, gdzie mają wszelkie szanse wyboru 95 radnych, a przy rozbić głosów polskich nawet 152 radnych. W pozostałych 5 okręgach żydzi swoich list kandydatów nie zgłaszają. Mają tam jednak 1350 wyborców, którzy razem dysponują około 5.000 głosów.

Ozon zlakomił się na owe 5.000 głosów w rozgrywce swej o mandaty z listą Katolicko-Narodową, płacąc za to ryzykiem oddania żydom 3 mandatów polskich w pozostałych czterech okręgach. Decyzja Ozonu jest szeroko komentowaną w całym mieście. Jest wielu takich, którzy twierdzą, że ostatecznym tyumfotorem nie będzie Ozon. Żydzi skwapliwie zgarną zyski z rozbić głosów w okręgach zażydżonych, ale w innych okręgach głosy swoje mogą rzucić nie na kandydatów Ozonu,

a na kandydatów listy socjalistycznej. Decyzja Ozonu jest więc wybitnie korzystną dla żydów i dla socjalistów. Ozon sam jednak może zostać na lodzie.

S. B.

ś. p.

Ks. Kanonik Józef Pienta

kapłan diecezji przemyskiej, b. proboszcz w Luczacu (Jugosławia),
ur. w r. 1875, zmarł zaopatrzony św. Sakramentami w Tarnowie, dnia 1 maja br. Pogrzeb odbędzie się we czwartek, dnia 4 maja 1939 r.

Wyprowadzenie zwłok z Domu dla Nieuleczalnych o godz. 8 rano.

Nabożeństwo żałobne w kościele katedralnym odbędzie się o godz. 9, po czym wyprowadzenie zwłok na cmentarz — o czym zawiadamia

Dziekan Tarnowski.

Sądownictwo ubezpieczeniowe

Donoszą z Warszawy, iż w wyniku uchwalonej podczas sesji budżetowej ustawy o sądownictwie ubezpieczeniowym w Polsce ma być utworzonych 17 takich sądów przy sądach okręgowych. Podlegać im będą wszelkie spory związane ze świadczeniami ubezpieczeniowymi. Sądy orzekać będą w składach 3-osobowych, w których zasiadzie jeden sędzia państwowy i 2 ławników, powołanych z list kandydatów, które przedstawią związki zawodowe i samorząd gospodarczy.

Roboty drogowe ruszyły

W ostatnich kilku dniach na terenie całego kraju podjęto ożywione roboty drogowe. W dniu 17 maja odbędzie się w ministerstwie komunikacji dodatkowy przetarg na budowę 130 szos w rozmaitych dzielnicach Polski. M. in. wybudowane będą nowe drogi w woj. krakowskim i warszawskim.

Rozpowszechniajcie „Głos Narodu“

Humor

WSPÓLNY MAJ.

Nie czas na zadawnione zwady
I nienawiści wszelkiej siew!
Po obu stronach barykady
Ta sama w żyłach płynie krew.

Sztandary wasze — z pierwszym majem,
A w sercach naszych — trzeci maj,
Lecz wspólna wiosna jest nad krajem
I jednym majem kwitnie kraj.

Już zazielenił się nad Wisłą,
Po splawny Gdańsk od skalnych Tatr,
Wolnością wiosny znów rozbiły,
Wiosenną pieśnią wieje wiatr.

Czerwony sztandar wasz roboczy,
Biało-czerwony — sztandar nasz...
Lecz dziś się cały kraj jednoczy,
By nad granicą wzmocnić straż!

(„Kurier Warsz.”).

Z szerokiego świata

W DRODZE POWROTNEJ DO TURCJI Z URO-
CZYSTOŚCI KRÓLEWSKICH W TEHERANIE
SPADŁY W PŁOMIENIACH DWA SAMOLOTY
tureckie z ogólnej liczby siedmiu, uczestniczących
w tej podróży. W wyniku katastrofy jedna osoba
zginęła, cztery inne wyszły bez szwanku. Pozo-
stałe samoloty znalazły się w strefie burz i mu-
siały lądować; jeden pod Diardekir, dwa pod Ta-
bryzem i jeden pod Ardabil. Zaledwie siódmy sa-
molot wrócił wprost do swej bazy.

Z SAHARY NADCIĄGA Z SZYBKOCIĄ 100
KM NA GODZINĘ NIEZWYKLEJ SIŁY CYKLON,
który dotarł już do Libii. Na skutek cyklonu po-
wstają wszędzie na jego drodze gwałtowne burze
piaskowe, które zasypują niemal całkowicie osie-
dla. Wszelka komunikacja lotnicza została prze-
zerwana.

DZIEWCZYNKI IRLANDZKIE NIE MUSZĄ
UCZYĆ SIĘ MATEMATYKI. Minister oświaty
wolnego państwa Irlandii wydał rozporządzenie,
na zasadzie którego w przyszłości uczennice irlandz-
kich szkół średnich nie będą zmuszane do mozole-
nia się nad rozwiązywaniem zawiłych zadań. —
Kwestia uczęszczania na lekcje matematyki pozostawiona została dowolnemu uznaniu uczennice. Z
lekcji tych korzystać będą jedynie te uczennice,
które posiadają specjalne zamiłowanie do tej ga-
łęzi nauki. Zarządzenie to wydane zostało na za-
sadzie orzeczenia kuratorów szkolnych, którzy na
podstawie obserwacji doszli do wniosku, że współ-
czesne programy szkolne są i tak już dostatecznie
przeciążone i że nadmierne obciążanie zwłaszcza
dziewczynek lekcjami matematyki odbija się uje-
mnie na ich wiedzy z innych dziedzin bardziej po-
trzebnych w życiu.

Nowiny katolickie

ZGON WIELKIEGO KAZNODZIEI
FRANCUSKIEGO.

W tych dniach, a więc w czasie, gdy OO. Do-
minikanie obchodzą 100-lecie wznowienia zakonu
we Francji, dokonano przez ks. Lacordaire,
zmarł jeden z najbardziej zasłużonych Ojców, ks.
O. Janvier, kaznodzieja z Notre Dame. O. Janvier
liczył około 80 lat, lecz mimo tego podeszłego wie-
ku tak samo żarliwie, jak i poprzednio, pełnił służ-
bę Bożą. Kazania jego ścigały tłumy wiernych. W
ciągu ośmiu lat opracował 522 tomy kazań, z któ-
rych przebija wielkość społecznika i doskonałego
znawcy duszy ludzkiej.

WYŻSZA SZKOŁA DLA DZIAŁACZY
AKCJI KATOLICKIEJ W PARYŻU.

Na wzór wyższych uczelni, przeznaczonych dla
kształcenia działaczy Akcji Katolickiej w Medio-
lanie i Liverpoolu, została powołana do życia wyż-
sza szkoła katolicka w Paryżu. Zawdzięcza ona
swoje istnienie decyzji episkop. Francji, powziętej
podczas dorocznej konferencji. Nowa uczelnia twor-
zy wydział Instytutu Katolickiego p. n. „Ecole
Normale d'Action Catholique”. Kurs trwa 2 lata.

POWAŻNA OPERACJA BISKUPA
TIHAMERA TÖTHA.

Biskup diecezji Veszprem, mgr. Tihamer Tóth,
którego działalność pisarska i publicystyczna zna-
na jest szeroko także poza granicami Węgier, mu-
siał poddać się dość poważnej operacji trepanacji
czaszki. Zabieg ten udał się całkowicie, jednakże
biskup Tóth przez dłuższy czas będzie się musiał
powstrzymać od wszelkiej pracy, zarówno duszpa-
sterskiej jak i pisarskiej.

Tylko 10 dni w Krakowie.

Obok Boiska Cracovii.

Przybywa największy, znany z rekordowych programów

CYRK STANIEWSKICH

OTWARCIE i PIERWSZE PRZEDSTAWIENIE W PIĄTEK 5 MAJA

18 atrakcyj. Wszystkie punkty programu dotychczas niewidziane. — Zwiększony personel, Artyści
ze wszystkich części świata. Uwaga! Żadnych Ulg w postaci kuponów i „Damy bezpłatnie” Dy-
rekcja Cyrku nie wprowadzi. — Ceny niższe 50 gr, 75 gr, 1 zł, 1.50, 2.20, 2.50, 3 zł i 3.30.
Dzieci płacą połowę cen niższych na miejsca siedzące.

Wrzenie w kotle palestyńskim

Jerozolima, 2. V. (PAT). Według zebranych da-
nych statystycznych, działalność terrorystyczna na
obszarze Palestyny w kwietniu bież. roku ociągnę-
ła za sobą następujące liczby ofiar: zabitych zo-
stało 451 Arabów, 14 żydów i 5 Anglików, rannych
jest 23 żydów, 26 Arabów i 7 Anglików. Dokona-
no około 60 napadów na kolonie żydowskie, przy
czym były i wypadki podpalenia. Aresztowano 950

osób. 35 osób przekazano trybunałowi wojskowe-
mu, który skazał trzech oskarżonych na karę śmie-
ci, z czego dwóch zostało ułaskawionych. Przepr-
wadzono oblawy w 150 miejscowościach, gdzie
podczas przeszukiwań skonfiskowano 212 karabi-
nów, 40 rewolwerów, 11.600 naboju, 500 petard i 43
bomby. Dopiero pod koniec ub. miesiąca stwierdzo-
no pewne uspokojenie.

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 13

poleca:

Z ostatnich wydawnictw.

Allcott A. i Bolton H. S., Chemia i Ty.	„Biblioteka Dnia dzisiejszego t. 2	. . .	zł 8.80
Chapman H. E., Radio — Usta XX wieku	„ „ „ 3	„ „	zł 8.80
Giersberg H., Hormony — „Biblioteka Wiedzy t. 44”	„ „	„ „	zł 10.—
Harrison J. A. M. I. Mech E., Serca maszyn — „Bibl. Dnia dzisiejszego t. 1	„ „	„ „	zł 8.80
Nachtwey R. Dr., Świat w kropli wody — „Bibl. Wiedzy t. 45”	„ „	„ „	zł 10.—

Powódź ulotek antyhitlerowskich
w Gdańsku

Dzień pierwszego maja obchodzono uroczyste
w Gdańsku. Z okolic przybyło około 20.000 człon-
ków „Hitler-Jugend”, którzy w „paradnym marszu”
przeszli przez miasto, nie wywołując jednak — jak
donosi „Kurier Czerwony” — większego wrażenia.
Natomiast w sobotę rano całe miasto zostało zasy-
pane ulotkami. Po pustych, bezludnych ulicach
przejechało kilkadziesiąt samochodów, które wy-

rzuciły stosy ulotek, mniej więcej następującej
treści: „Nie ufajcie Hitlerowi. Des wszystkich
Niemców pod rządami Hitlera to średniowieczne
niewolnictwo. Powrót do Rzeszy — to głód. Wolne
Miasto nie chce być prowincjonalnym portem”.
Ulotki nosiły podpis: „Freiheitskaempfer”. Ulotki
przysporzyły dużo kłopotu policji, która nie wy-
kryła sprawców.

Proces o zajęcia na uniwers. lwowskim
podczas przemówienia dra Szczotki

W Sądzie Okr. we Lwowie rozpoczął się proces
o zajęcia podczas odczytu dr Szczotki w auli uni-
wersytetu lwowskiego. Na ławie oskarżonych za-
siedli: student medycyny Jan Kornas, prezes Mło-
dzieży Wszechpolskiej oskarżony o zorganizowanie
bojówki spośród studentów, zaś jako oskarżeni o
udział w zajęciach: Szczepan Kotowicz, Anatol Kol-
czarski, Feliks Brzezicki prawnik, T. Tarnowski
medyk, St. Zaremski, M. Szamocki, Edmund Po-
sluszny, M. Mróz — wszyscy studenci U. J. K.

Akt oskarżenia zarzuca Kornasowi, że dnia 28
lutego w Domu Akademickim przy ul. Łozińskiego

zwołał około 0 osób, którym oświadczył, że o godz.
19 ma się odbyć na uniwersytecie urządzony przez
ludowców odczyt dr Szczotki i że do odczytu tego
nie należy duścić.

Następnie Kornas podzielił zebranych na 2 gru-
py i wysłał ich na Uniwersytet.

Grupy te zatarasowały wejście na odczyt i ni-
kogo nie wpuszczały.

Akt oskarżenia zarzuca Kotowiczowi, że bił po
głowie organizatora odczytu, Fr. Wilka.

W bijatyce wiele osób zostało rannych.

Sygnatura: Km. 83/38.

Przystępujący do licytacji winien wykazać się
zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego na kupno nie-
ruchomości w pasie granicznym.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Myślenicach, Józef
Pawłowski, mający kancelarię w Myślenicach, Ry-
nek Nr. 29, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje
do publicznej wiadomości, że dnia 14 czerwca 1939
r., o godz. 10.30 w Sądzie grodzkim w Dobczycach —
odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetar-
gu, należącej do dłużnika Abrahama i Feli Kün-
stlingerów z Czaślawiu, nieruchomości: 1) cała realn.
lwh. 104 ks. gr. gm. kat. Czaślaw obj., składająca się
z parcel gruntowych i budowlanej wraz z domem
drewnianym, stodołą, zajazdem, 2 stajniami, piwni-
cą i przybudówką;

2) cała realn. lwh. 105 ks. gr. gm. kat. Czaślaw,
obj. składająca się z p. grunt.;

3) cała lwh. 110 ks. gr. gm. kat. Czaślaw obj.,

składającej się z p. gruntowych bliżej w prot. opisu
oznaczonych.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł
ad 1) zł 9.020.—; ad 2) zł 273 gr 50; ad 3) zł 610 gr 50,
cena zaś wywołania wynosi ad 1) zł 6.765.—; ad 2)
zł 205 gr 12; ad 3) zł 457 gr 87.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest zło-
żyć rękojmię w wysokości ad 1) zł 902.—; ad 2) zł
27 gr 35; ad 3) zł 61 gr 05.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich
papierach wartościowych bądź książeczkach wkładko-
wych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze
małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w war-
tości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki
licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszcze-
niem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji
i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrze-
żeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie
złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nie-
ruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały po-
stanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie
egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją
wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od go-
dziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyj-
nego można przeglądać w sądzie grodzkim w Dob-
czycach.

Dnia 29 kwietnia 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Józef Pawłowski.

Polska wobec rywalizacji mocarstw zachodnich na Bałkanach

Co raz częściej słyszy się głosy, że to, co się dzieje na Bałkanach, stanowi wstęp do ewentualnego poważnego konfliktu europejskiego. Niemcy zajmują tam pozycję, umacniają stanowiska. Na wypadek wojny chcą mieć zagwarantowane źródła aprowizacyjno-surowcowe.

Akcja Niemiec nie jest dla państw Ententy objętna. Wręcz przeciwnie! Musi je żywo interesować, gdyż każdy mocniejszy krok Niemiec stwarza trudniejszą sytuację dla ich przeciwników. Dlate-

go neutralizowanie politycznych i gospodarczych wpływów Trzeciej Rzeszy na Bałkanach jest konieczne.

Jak wygląda hegemonia Niemiec na tym terenie, pewne wyobrażenia mogą nam dać cyfry ilustrujące udział Niemiec, Francji, W. Brytanii, Włoch i Polski w eksporcie państw bałkańskich.

WYMOWA CYFR.

A oto cyfry:

do	eksport z: (w odsetkach)									
	Rumunii		Węgier		Bułgarii		Jugosławii		Grecji	
	1936	1937	1936	1937	1936	1937	1936	1937	1936	1937
Francji	8,1	5,7	1,9	2,1	2,0	1,6	2,0	5,4	3,3	2,5
Wielkiej Brytanii	14,4	8,8	8,7	7,1	11,6	13,8	9,9	7,4	12,2	9,6
Razem	22,5	14,5	10,6	9,2	13,6	15,4	11,9	12,8	15,5	12,1
Polski	1,0	1,1	0,8	0,9	3,7	4,7	1,4	0,5	1,0	1,8
Italii	6,1	6,6	13,0	12,3	3,6	4,2	3,1	9,4	1,8	6,2
Niemiec, Austrii i Czechosłowacji	33,4	34,2	44,0	44,5	53,9	52,7	50,6	43,1	46,8	36,7

Cyfry powyższe są bardzo wymowne. Przede wszystkim wynika z nich, że Niemcy mają zdecydowaną przewagę w eksporcie rumuńskim, węgierskim, jugosłowiańskim i greckim nad Francją, i W. Brytanią. Wystarczy porównać łączne cyfry eksportu państw bałkańskich do Francji i W. Brytanii oraz Niemiec, Austrii i Czechosłowacji. — Z tego wniosek, że pozycja Niemiec na Bałkanach jest bardzo silna. O tej silnej pozycji, która stała się groźną dla państw Ententy zdecydowało przyłączenie Austrii i Czechosłowacji do Trzeciej Rzeszy. Słaba jest również pozycja Włoch w porównaniu z Niemcami, a już znikome wpływy gospodarcze posiada na Bałkanach Polska.

Tak więc należy się, na tle rywalizacji wpły-

wów w państwach bałkańskich, liczyć z czasem z poważną rozgrywką między Francją i W. Brytanią z jednej a Rzeszą Niemiecką z drugiej strony. Nie wiadomo po której stronie staną Włochy. W tej chwili bowiem znajdują się po stronie Niemiec. Należy jednak pamiętać, że Niemcy na Bałkanach tak zagrażają interesom Włoch, jak Francji i W. Brytanii.

ROLA POLSKI.

„Na tym tle pozycja Polski daje się bez trudu określić” — pisze p. W. Zbrowski w książce p. t.: „Zagadnienie rynku pieniężnego w polskiej polityce zagranicznej” (Warszawa, 1939). „Na równi z Wielką Brytanią, Francją i Ita-

lią — Polska należy do grupy „poszkodowanych” i to poszkodowanych najbardziej, gdyż w grę wchodzi jej bezpośrednio interesy nie tylko gospodarcze, ale w większym jeszcze stopniu polityczne, ponieważ chodzi o rozwiązanie zagadnienia własnego systemu politycznego. — Polska jako kraj położony w Centralnym Pasie Europejskim (między Bałtykiem a Morzem Czarnym (jest dla trzech państw zainteresowanych w odzyskaniu swoich wpływów na Bałkanach sprzymierzeńcem cennym; musi przeto dać tym państwom poznać swoją wartość i za współdziałanie otrzymać odpowiednią rekompensatę”.

Widzimy więc, że Polska ma spełnić nie tylko doniosłą rolę w ostatecznej rozgrywce europejskiej, ale już w tej chwili rola jej jest doniosła nawet w tej walce „podjazdowej”, która się toczy na Bałkanach. Chodzi tylko o to, aby sytuację obecną wykorzystać nie tylko wyłącznie w interesie własnym, ale i państw przez imperializm niemiecki zagrożonych, a to tak W. Brytanii i Francji, jak i państw bałkańskich, które Niemcy chcą sobie całkowicie podporządkować.

Jest bowiem rzeczą jasną, że wzrost ekspansji Polski kosztem Niemiec byłby objawem bardzo pomyslnym i dla państw bałkańskich, które Polski nie mają żadnego powodu się obawiać, jak i dla Francji i W. Brytanii. Byłoby to bowiem równoznaczne ze zwiększeniem wpływów państw przeciwdziałających się ekspansji Niemiec.

CO NALEŻY BOBIC?

Polska mogłaby bardzo łatwo swą pozycję na Bałkanach wzmocnić, gdyby należała do państw rozporządzających dużymi zasobami kapitałowymi względnie do państw silnie uprzemysłowionych. — Wówczas bowiem mogłaby, albo dostarczać potrzebnych państwom bałkańskim kapitałów, tak jak to czyni W. Brytania względnie Francja, lub też forsować wytwórczość swego przemysłu, jak to czynią Niemcy. Niestety Polska należy do państw mniej więcej tego samego typu, co i państwa bałkańskie; do państw cierpiących na brak kapitałów i wchodzących dopiero na drogę uprzemysłowienia. Dlatego trzeba szukać innych sposobów rozwiązania tego zagadnienia.

Polska leży na wielkim szlaku Bałtyk — Morze Czarne. Już to położenie geograficzne wykreśla rolę Polski w walce z wpływami Niemiec na Bałkanach. Chcąc utrudnić Niemcom penetrację tego terenu, należy stworzyć wielki szlak komunikacyjny łączący Bałtyk z Morzem Czarnym przez Wisłę — San — Dniestr — Prut. Budowa tej wielkiej drogi nabiera szczególnego znaczenia na skutek rozbudowy niemieckiej sieci kanałowej. Ten szlak komunikacyjny uzupełniony siecią dróg kolejowych i kołowych (autostradą) stworzyłby zupełnie nową sytuację na Bałkanach.

Plan ten nie może być jednak w najbliższym czasie zrealizowany bez pomocy finansowej i to wydatnej W. Brytanii i Francji. Dlatego państwa te chcąc rozegrać z Niemcami zwycięską batalię, muszą w interesie własnym tej pomocy udzielić.

Od Administracji Celem uregulowania nakładu prasy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

i we Francji ludzono się. Ludził się bowiem sam p. Smogorzewski.

„Niedawno jeszcze — przypomina mi „Warsz. Dziennik Nar.” — bo zaledwie w lutym, korespondent berliński „Gazety Polskiej”, p. Kazimierz Smogorzewski, ludził się na odczycie w Łodzi zapewnieniami, że Gdańsk jest w opinii polskiej raczej tylko sprawą... uczuciową”.

Tenże sam p. Smogorzewski jeszcze dnia 9. XI. 1937 r. w „Gaz. Polskiej” pisał:

„Nie wierzymy w możliwość odzicia w Niemczech dawnych nieosiągalnych rewindykacji, jakie mężowie stanu republiki wejmarskiej formułowali pod naszym (!) adresem”.

Po co więc p. Sm. robi zarzut Anglikom i Francuzom, jeśli sam ma na sumieniu takie sperandy?

Przegląd prasy

Niesamowite pretensje Niemiec do Polski

Prof Stroński pisze w „Kurierze Warsz.” o niesamowitych wręcz pretensjach niemieckich do Polski... Są takie kąta w Niemczech, które myślą o odzyskaniu ziem, które kiedykolwiek były pod panowaniem niemieckim.

„Słynny — pisze — i w każdym ręku niemieckim znajdujący się „F. W. Putzgers Historischer Schul-Atlas”, w swym wydaniu 56-tym z r. 1939, poucza na mapie str. 90, jak to po trzech rozbiorach Prusy miały kraj od Pilicy, z Warszawą, między Bugiem a Niemnem, z Białymstokiem i pod Grodno, a w związku z tym na mapie str. 123, przedstawiającej t. zw. obszar mowy niemieckiej i obszar kultury niemieckiej, cały b. zabór pruski wraz z nadatkiem z Królestwa jest barwnie włączony, ciemniejszym i jaśniejszym błękitem, do obszaru niemieckiego, nawet nie do tzw. obszaru życia „Lebensraum”, ale po prostu do „Deutscher Kulturboden”, czyli do obszaru mowy i kultury niemieckiej.

Mapy na str. 121 przedstawiają przynależność Pomorza od czasów Zakonu Krzyżackiego do Niemiec i w rysunkach powiatami i miastami uznawają tylko obecne zagrożenie niemieckie, „das bedrohte Deutschtum”, na całym Pomorzu.

A na mapie str. 120, przedstawiającej walki o wschodnio-niemiecką ziemię narodową, „Kampfe um den ostdeutschen Volksboden”, w szczególności na Górnym Śląsku, w atlasie tym zaznaczona jest osobno odezwa Korfantego po głosowaniu ludności: „Aufruf Korfantys zum Kampf 23. III. 1921”, oraz bezpośrednio po tym: „3 Gewalttätiger Polnischer Aufstand in Oberschlesien 3. V. 1921”, celem wbicia w pamięć tego powstania, którego rocznica właśnie teraz przypada, a zarazem wskazania w ten sposób celów odwetowych niemieckich na ziemi śląskiej”.

A Korfanty w... areszcie

Wspomniany wyżej Korfanty, wódz ludu śląskiego jest w areszcie. Cała narodowa opinia chciałaby go widzieć wolnym, teraz zwłaszcza. Wiadomość o aresztowaniu go — pisze „Polonia”: „pierwsi rozgłosili Niemcy... Był między nami

Wojciech Korfanty w sobotę, oglądał swój umiłowany warsztat pracy, lecz zanim jeszcze zrehabilitowaliśmy i zdecydowaliśmy się oddać do druku notatkę o jego powrocie, odezwało się radio niemieckie, donosząc o aresztowaniu. Niemcy wyprzedzili PATa. Dla speakera w Gliwicach Korfanty to oczywiście powstaniec „Bandenführer”, Führer der Aufständischen”.

Przypomniawszy rolę Korfantego w powstaniach śląskich, „Polonia” pisze:

„Nie zaprzeczamy, że w ruchu powstańczym wybitną rolę odegrali także przeciwnicy Korfantego. Każdego kiedyś sprawiedliwie osądzi historia. Ale niewątpliwie najwięcej zasług przyniósł temu wielkiemu Ślązakowi, który dziś siedzi za kratkami przy ul. Dzielnej w Warszawie”.

Rosenberg marzył o zniszczeniu Polski

Berliński korespondent „Gazety Polskiej”, p. K. Smogorzewski, pisze o szalonych pretensjach Niemiec do Polski:

„Czołowy ideolog partyjny Alfred Rosenberg napisał kiedyś, że „usunięcie państwa polskiego jest naczelnym postulatem Niemiec” (Die Zukunft einer deutschen Aussenpolitik, Monachium, 1927, s. 97). Nie chcę naturalnie twierdzić, że tak dziś wyglądają urzędowe zamiary Trzeciej Rzeszy wobec Polski”.

Po tym zaś z biuletynu „N. S. Partei-Korrespondenz” z 30. IV. 1939 (!) p. Sm. cytuje następujące słowa:

„Linia Wisła-Prut jest odwiecznym wałem granicznym między Wschodem a Zachodem. Od roku 1920 jest wałem przeciw bolszewizmowi. Od Warszawy zależy, czy to zadanie będzie jej pozostawione...”

P. Smogorzewski i złudzenia

Pięknie to i chwali się p. Smogorzewskiemu, że dziś tak energicznie nastawia opinię czytelników „Gazety Polskiej” przeciw Niemcom. Ale nie podoba się nam to, co pisze pod adresem Francji i Anglii; twierdzi bowiem, że gdy w Polsce w r. 1934 „ludzie prości” wiedzieli, iż współzycie pokojowe z Niemcami jest niemożliwe, to w Anglii

ROLNICY!

„VESTA“

jedynie czysto polskie, prywatne Towarzystwo, oparte wyłącznie na kapitałach krajowych i nie obliczone na zysk.

Pamiętajcie o ubezpieczeniu gradowym. Ubezpieczajcie tylko w „Veście“.

Ofiaruje najkorzystniejsze warunki.

Centrala: Poznań, św. Marcin 61.

Oddziały: w Bydgoszczy, w Grudziądzu, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, w Lwowie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie. Reprezentacje: w Gdyni, w Toruniu, w Rybniku, w Łucku, w Kaliszu. Agentury we wszystkich większych miastach Polski.

Stanisław Haller

Komisja wojskowa w lipcu 1920 r.

„Polityka“ zamieściła w numerze z 30. IV. 1939 wywiad z b. posłem Arturem Hausnerem. W tym wywiadzie znajduje się następujący ustęp:

„Przypominam sobie jak dziś to zebranie sejmowej komisji wojskowej w lipcu 1920 roku, w czasie odwrotu naszych wojsk. Atmosfera była wtedy tak okropna, że nawet posłowie Niemcy serdecznie nam współczuli. Referujący sytuację gen. Stanisław Haller, zemdlał ze wzruszenia na sali, co uczyniło bardzo przykre wrażenie. Należy się też wielką wdzięczność generałowi Rozwadowskiemu, który wtedy zabrał głos i potrafił z podziwu godną werwą przywrócić ducha stu kilkudziesięciu obecnym. Wtedy z ust generała Rozwadowskiego, byłego oficera austriackiego jak wiadomo, padło znamienne wyznanie: „Ta klęska — mówił — to nie jest klęska armii polskiej. To jest przegrana dawnych oficerów rosyjskich i austriackich. Cała nasza nadzieja w oficerach legionowych“. Istotnie. Oficerowie legionowi przede wszystkim uratowali Polskę w roku 1920“.

Ten ustęp wymaga wyjaśnienia i sprostowania:

Bo naszej klęsce nad Autą dn. 4 lipca 1920, powstał na terenie sejmowym stan silnego podniecenia. Żądano wyjaśnień od władz wojskowych.

Na posiedzenie sejmowej komisji wojskowej z 7 lipca 1920 delegowałem z ramienia Naczelnego Dowództwa pułk. Juliana Stachewicza. Z ramienia M. S. Wojsk. przybył na to posiedzenie pułk. Prich.

Wyjaśnienia udzielone przez tych oficerów, nie zadowoliły posłów. Mjr. Laudanski, który towarzyszył pułk. Stachewiczowi, pisze w swej relacji z posiedzenia komisji sejmowej dosłownie:

„Posłowie w mowach swoich podkreślali, że wyjaśnienia te ich nie zadowolniły, ponieważ pułk. Stachewicz kilka razy zaznaczał, że nie jest upoważniony do odpowiedzi na pewne pytania posłów“.

I podaje dalej jako treść przemówienia posła Władysława Dębskiego:

„Przysyłanie nieuprawnionych ludzi do dawań wyjaśnień jest lekceważeniem komisji. Trzeba zastąpić stanowiska kierownicze innymi, bardziej odpowiedzialnymi osobami. W imieniu społeczeństwa polskiego musimy żądać sądu nad tymi, którzy do obecnego stanu strategicznego doprowadzili“.

Wobec tych życzeń udałem się na następne posiedzenie sejmowej komisji wojsk. osobiście jako przedstawiciel Naczelnego Dowództwa. Z ramienia M. S. Wojsk. przybył gen. Sosnkowski. Było to około 10 lipca.

Zreferowałem otwarcie, że nasza klęska nad Autą była bardzo dotkliwą i wytworzyła nader krytyczną sytuację na froncie. Efekt tego otwartego postawienia sprawy był zupełnie nieoczekiwany. Zamiast wyciągnąć polityczne konsekwencje z tej arcygroźnej sytuacji, uchwalic zawieszenie broni między stronnictwami i dać impuls do utworzenia rządu zjednoczenia narodowego, do czego komisja wojskowa była chyba w pierwszej linii powołana, rozpoczęli posłowie demagogiczny spór o osobę gen. Dowbór-Muśnickiego. Jedna strona żądała jego powrotu do służby czynnej, argumentując to jego zdolnościami wojskowymi; druga strona zarzucała mu, że heretyk.

Widząc to „rzeczowe podejście“ do sprawy, można było nie tylko zemdleć, ale nawet zwariować. Nie zemdlałem ze wzruszenia, ale z obrzydzenia. A ja nie zemdlałem tylko dlatego, że będąc weteranem wojny światowej więcej się nawąchałem prochu od b. posła Hausnera, więc przywykłem do gorętszych spraw niż demagogia posłów. Ta historia o zemdleniu jest naturalnie zmyślona.

Gen. Rozwadowski był wtedy naszym przedstawicielem u boku Marszałka Focha. Przybywał od czasu do czasu do Warszawy, dla zdania sprawy ze swych rozmów z Marszałkiem. Może być, że przybył prywatnie na posiedzenie komisji, dla zapoznania się z nastrosjami.

Może też być, że w toku dyskusji ujął się za legionistami, których gwałtownie atakowano. Uważam jednak za wykluczone, by pluł publicznie na armię austriacką, w której dosłużył się stopnia generała. Uważam to dlatego za wykluczone, że gen. Rozwadowski był żołnierzem, stawiającym etykę oficerską bardzo wysoko. Słowa gen. Rozwadowskiego zostały tendencyjnie zabarwione.

Sejmowa komisja wojsk. nie spełniła swego zadania w ciężkiej chwili. Rząd zjednoczenia narodowego powstał mimo to kilkanaście dni później, ale pod naciskiem innych czynników, w pierwszej linii gen. Sosnkowskiego. Najdłużej oponowała przeciw temu P. P. S.

idea Polsce przez całe panowanie Sobieskiego. Za Sasów o treści ślubów jakby zapomniano. Za Stanisława Augusta część tylko konfederatów barskich spróbowała nawiązać do tej idei, lecz bez skutku. W t. zw. wyższych sferach orientowano się już od pewnego czasu w duchu postępu encyklopedystów francuskich. — Tak idea, która była Polsce dana na drogowskaz twórczości politycznej i społecznej, została zmarnowana. I państwo tych stanów, które Jej ślubowały, wyszedłszy zwycięsko ze strasznej nawały wojen XVII w., teraz, dość pokojowo, wśród radzenia o naprawie — upadło. Trudno „Deus non irridetur“.

Po rozbiorach idea przeszła do „narodowych pamiątek kościoła“. Lecz nie uważano za właściwe walczyć o Polskę w imię jej Królowej. Nieaktualna wydała się idea w zmienionych czasach. A jednak trony Tej Królowej na Jasnej Górze i w Ostrej Bramie unicestwiali w oczach wrogów ich robotę nad rozdarciem wewnętrznym przedzielonego zaborami narodu. I tak naród doszedł z uratowaną jednością do nowego niepodległego bytu.

NOWA IDEA POLSKI.

U wstępu dziejów nowego Państwa, choć zwycięstwo nad Wisłą i uznanie przez Papieża w Kościele tytułu Marii Królowej Polski narodowi przypominało ideę ślubów Jana Kazimierza, to jednak ideę tę, jako nie aktualną w nowym porządku Europy i Polski, pozostawiono na uboczu życia publicznego. Tym więcej stała się piekąca sprawa drogowskazu dla wewnętrznego urzędowania państwa. Zgodzono się na szczytce postawić sprawę obrony granic. Zresztą zaś, dla sprawy urzędowania państwa urobiono szereg koncepcyj, w najpopularniejszych swych postaciach zasilonych z jednej strony ideologią pruską, z drugiej marskistowską, założeniami tkwiącymi wspólnie w talmudycznych poglądach na ludzkość, i tak doprowadzono do zorganizowania, mimo woli, trwałej krótni o to, komu właściwie Państwo Polskie ma służyć. Naturalnie — ten wkład obcych ideologii musiał doprowadzić do fatalnego rozbitcia wewnętrznego w narodzie. Za tym — cicho, a dość powszechnie uzgodniono, że nie ma na rozbitcie lepszego środka w Polsce, jak wzajemne „łamanie kości“ pro publico bono.

Na szczęście zawieszono stosowanie tej metody w obliczu wspólnego wroga. Ale czasy i zadania, przed którymi dziś Polska stanęła wymagają zjednoczenia innego, jak z obawy przed obcym. Wymagają pojednania dusz, jednej Wiary i czegoś więcej nad to. Świat, w szczególności świat katolicki, ciekawie przygląda się Polsce. Słucha i patrzy, czy Polacy potrafią przeciwstawić wrogom ludzkości nie tylko armaty, lecz ideę zdolną przeciwważyć i złamać potęgę socjalizmu nacjonalistycznego z jednej, a beznarodowego z drugiej strony swych granic; czy zdołają przeciwstawić porządkowi rzeczy na około siebie porządek inny, porządek polski!

Wymaga to niezawodnie spolonizowania naszych myśli o Polsce. Nie trzeba zaś na to zagłębiać się w przeszłość; trzeba tylko podnieść serca do idei w duchu Polski jedynie wciąż żywej: idei państwa na służbie Pani Nieba i Ziemi.

W tej idei dla nas zespolenie dusz, pokój i wolność i ład w narodzie, siła i gromy na wrogów — i jednanie z nami. W niej odnowienie zjednoczenia narodów, powstałego ongiś z ofiary Jadwigi — w granicach zaś szerszych może, niż wówczas. W niej w końcu u nas prawdziwa „instauratio omnium in Christo“.

Zapewne — dobrej woli potrzeba, wiary, a także uszlachetnienia naszego bojowego usposobienia na ducha rycerskiej odwagi, hartu i ofiarności w służbie Najjaśniejszej Pani. Odwagi dużo potrzeba. — Ale nie nam wtedy, lecz my dyktować będziemy na około nas pokój, pokój polski, pokój jednający do służby najwyższej z nami, pokój — z rąk Boga.

Jan Mikulowski

Na dzień Królowej Polski

Wiek XVII był dla środkowej Europy wiekiem od innych wyróżniającym się grozą klęsk wojny i moru. Wojny i mór przewalały się nad jej krajami lat 70, ścigając się ze sobą w żniwie śmierci i zniszczenia. Ledwo skończyły swe dzieło w Niemczech, przerzuciły w r. 1648 swe furie na Polskę. W tym właśnie wieku zjawiała się w Polsce idea, że królową Polski jest Matka Boża.

Rzecz dziwna, — nie zjawiała się ta idea wśród zawieruchy wojen kozackich i szwedzkich, lecz wcześniej, jakieś pół wieku niepełna. Rzecz jeszcze dziwniejsza — nie zrodziła się ona w Polsce, lecz przysłała do Polski. Podał ją Polsce z Neapolu człowiek, słynący szczególnym uwielbieniem dla Matki Najśw., Jezuita, nie znający zdaje się jeszcze Polski, Juliusz Mancinelli, z natchnienia, jakie otrzymał w wilię Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny w r. 1608, gdy w Polsce dopiero co ucichło po rokoszu Zebrzydowskiego.

DZIEJE TYTULU.

Z Krakowa, zwłaszcza po roku 1610, zaczęła ta myśl szerzyć się po Polsce. Umocniła się w umysłach przez zwycięskie zakończenie wojny chocimskiej, które wódz armii hetman Stanisław Lubomirski, przypisał natchnieniu od Matki Bożej doznanemu w krytycznym momencie negocjacji z Turkami. I w Krakowie znalazła swój pierwszy trwały wyraz w ozdobieniu złotą koroną wieży głównej kościoła Panny Marii w roku 1628. — Wśród wojen za Jana Kazimierza znalazła swój rozkwit. Obrona Jasnej Góry, która upewniła naród o cudownej opiece i poderwała nieoczekiwanie wszystkie warstwy do wyparcia zdumionego najeźdźcy, doprowadziła w końcu do ślubów Jana Kazimierza w katedrze lwowskiej 1 kwietnia roku 1656. Król i stany tym aktem uznały Matkę Bożą Królową Korony Polskiej i służbę Jej ślubowały. Wśród świetnych czynów orężnych świeciła ta

„POLSKI PRZEMYSŁ, HANDEL I RZEMIOSŁO“ — nr 10 ukaże się w następną środę, t. j. 10 b. m.

Wiadomości sportowe

Polska pokonała Rumunię 3:1

W poniedziałek zakończył się w Warszawie międzypaństwowy mecz tenisowy Polska—Rumunia. Ostatniego dnia odbyły się single. **Hebda pokonał Schmidta 6:0, 3:6, 6:1, 7:5**, a mecz Baworowski—Tanasescu został przerwany z powodu zmroku przy stanie 1:6, 6:3, 6:4, 7:7, przy czym kierownicy drużyn zgodzili się na to, aby wynik tego spotkania nie był wliczany do ogólnej klasyfikacji.

Oficjalny wynik meczu Polska—Rumunia brzmi zatem 3:1 dla Polski.

Pogoń czy Wisła wysunie się na czoło tabeli?

Dziś odbędzie się na boisku Wisły jedyne spotkanie w Polsce o mistrzostwo Ligi państwowej pomiędzy **Wisłą a Pogonią** ze Lwowa. Ze względu na możliwość wyjścia jednej z tych drużyn, która wyjdzie z tego spotkania zwycięsko na drugie miejsce w tabeli, mecz ten zapowiada się ciekawie. Początek na boisku Wisły o godz. 16.45.

O mistrzostwo Ligi krak.

(t) Dziś we środę odbędą się dalsze rozgrywki mistrzowskie Ligi okr. **Fablok** po ostatnim zwycięstwie, zdaje się już pewnie kroczyć ku zdobyciu tytułu mistrzowskiego, toteż nie napotyka na **Krowodrzy**, z którą rozgrywa dziś mecz na swoim boisku na jakąś trudniejszą przeszkodę.

Za to sprawa spadku z Ligi krak. staje się wobec ostatnich sensacyjnych wyników, jakie uzyskują drużyny zagrożone spadkiem w dalszym ciągu zupełnie otwartą. Wiadomo jest jedno: spadną dwie drużyny, które? Kandydatów jest coraz więcej. Wystarczy zaobserwować tabelkę ze straconymi punktami ostatnich drużyn, by powiedzieć, że kandydatów jest już nawet 5. Toteż walka będzie zacięta. Jeden z kandydatów **Makkabi** gra z **Olszą** (godz. 11 boisko Olszy), zdaje się bez szans na zdobycie jakiegoś punktu, drugi kandydat **Korona** może wreszcie zdobyć punkt w walce ze **Zwierzynieckim** (boisko Garbarni, godz. 17). Poza tym ciekawe będzie spotkanie na boisku **Podgórze** (godz. 11) między gospodarzami a **Tarnovią**.

Prócz tych spotkań odbędą się jeszcze mecze o puchar: **Wisła I b** gra z **Mościami**, przed meczem ligowym Wisła—Pogoń, **Garbarnia I b** spotyka się z najambitniejszą obecnie drużyną Ligi okr. **Grzegorzec** (boisko Garbarni godz. 11) i w Chelmku **Z. S. Chelmek** gra z **Cracovią I b**.

Dziś narodowe biegi na przełaj

Narodowy bieg na przełaj odbędzie się dziś w Krakowie. Start o godz. 16 na stadionie miejskim. Prócz biegu w Krakowie, odbędą się jeszcze inne biegi na przełaj na terenie całej Polski.

UDZIAŁ RADIA W TEGOROCZNYCH NARODOWYCH BIEGACH NA PRZEŁAJ.

Od czasu odkąd zmieniono zasadę Narodowego Biegu na przełaj i zamiast jednego centralnego biegu w Warszawie, zaczęto organizować biegi we wszystkich miejscowościach Polski — udział radia w organizacji tych biegów stał się bardzo znaczny.

Symbolem łączącym wszystkich uczestników Biegów Narodowych był start o jednej godzinie na sygnał radiowy. Również tego samego dnia radio nadawało audycję, bilansując wyniki i ilość startujących biegaczy, dzięki czemu uczestnicy biegów wiejskich czy miejskich dowiadywali się o wszystkich biegaczach, startujących w Narodowych Biegach na przełaj.

W bieżącym roku udział radia w tych biegach jeszcze wzrosnie, dzięki nowym zasadom organizacji. W tym roku po raz pierwszy **połączono zasadę masowych startów we wszystkich miejscowościach z zasadą biegu centralnego, w którym wezmą udział najlepsi zawodnicy**. W tym celu odbędą się biegi Narodowe w trzech etapach: dnia 3 maja — biegi miejskie lub powiatowe, dnia 14 maja — biegi okręgowe i dnia 21 maja — bieg centralny w Warszawie.

Radio w dniu 3 maja, podobnie jak w latach ubiegłych nada sygnał startu o godz. 16.20. Tegoż dnia wieczorem w zbiorowych wiadomościach sportowych podana będzie liczba startujących we wszystkich biegach.

Inowacją tegoroczną będą **migawkowe transmisje z biegów okręgowych**: w transmisjach tych obok krótkiego przebiegu zawodów podane będzie po 15 nazwisk zawodników z biegów okręgowych. W ten sposób radiosłuchacze zostaną poinformowani o wszystkich biegaczach, którzy zakwalifikowali się do biegu centralnego w Warszawie.

Ostatni akt Biegów Narodowych t. zw. **bieg centralny z udziałem najlepszych zawodników wszystkich okręgów** — będzie całkowicie transmitowany w programie ogólnopolskim.

To co się zawsze przyda

Znane przysłowie japońskie mówi: „Parasolność i przy pogodzie“. Osłoni cię on zarówno przed deszczem, jak i przed palącymi promieniami słońca.

Jeszcze lepiej, niż parasol, przydadzą się nam we wszelkich okolicznościach życia pieniądze. Czy to w latach rozkwitu życia gospodarczego, czy w dobie kryzysu, czy w okresie pokoju, czy też wstrząsów politycznych, będzie mógł najłatwiej spełnić swój obowiązek obywatelski i będzie miał największe szanse wyjścia z wszelkich opresji naturalnie ten, kto posiada odpowiednie zasoby materialne.

Jakkolwiek wszystko to, cośmy powiedzieli wyżej, wydaje się zupełnie jasnym, to jednak

nie brak zawodowych pesymistów, którzy, napotykać na przeciwności lub niepomyślną koniunkturę, tracąc energię i zdają się na łaskę i niełaskę rozgrywających się poza nimi wypadków. Ci sami sobie przypisać muszą winę niepowodzeń, choć oczywiście żywić będą pretensje do całego świata, tylko nie do siebie.

Należy więc wciąż myśleć o pomnożeniu swych dóbr. Pracować, oszczędzać, no i próbować szczęścia w grze na Loterii Klasowej, która co miesiąc daje nam nową sposobność z bogactwami. I kto wie, czy właśnie nie najbliższe osiągnięcie przyniesie nam upragnioną wygraną. W każdym razie warto spróbować i jak najszybciej zaopatrzyć się w los.

Już czas myśleć o kampanii zbożowej 1939-40

W szerokich kołach rolniczych panuje przekonanie, że, opierając się na dotychczasowych doświadczeniach, nadszedł już czas, w którym należy zapoczątkować dyskusję na temat polityki zbożowej w kampanii 1939-40. W roku bieżącym rozważanie tego tematu w sposób gruntowny jest tym ważniejsze, że weszliśmy w okres o wyjątkowym napięciu politycznym, a co za tym idzie i gospodarczym; właściwe rozdysponowanie nowych zbiorów może obecnie mieć zasadnicze znaczenie.

Rolnicy uważają, że w roku bieżącym będziemy mieli do wykonania zadania, które zmuszą nas do poczynienia poprawek w dotychczasowym szablonie. Na czoło wysuwa się sprawa wywozu nadwyżek. Konkretnie chodziło by tu o zastanowienie się, jakie środki przedsięwziąć w wypadku, gdy położenie na terenie międzynarodowym zmusi nas do zatrzymania „zapasu eksportowego“ w kraju,

choć faktycznie konsumpcja wewnętrzna, wywołana pogotowiem zbiorowym, nie wzrosnie do tego stopnia, by całość tego „zapasu“ miała znaleźć zapotrzebowanie.

Poza tym rolnicy wyrażają opinię, że odpowiednio rozszerzenie i przeorganizowanie akcji kredytów zastawowych i zaliczkowych w kierunku potania ich, przedłużania terminu spłat i zwiększenia odsetka wypłacanych pożyczek w stosunku do wartości zastawionego zboża — mogło by w wysokim stopniu przyczynić się do pozytywnego załatwienia sprawy. W związku z tym oznaczone kredyty musiałyby jednak zmienić swój charakter: z formy pomocy dla rolników musiałyby być przekształcone na środek polityki aprowizacyjnej, bodaj czy nie nawet w ścisłym związku z ustawą o świadczeniach.

Radio

3-CI MAJ I ROCZNICA POWSTANIA ŚLĄSKIEGO W AUDYCJACH RADIOWYCH.

W dniu 3 maja obchodzi Polska dwie rocznice: uchwalenia Konstytucji w roku 1791 i III-go Powstania Śląskiego, które wybuchło w nocy z 2 na 3 maja 1921 r.

Programy P. Radia są żywym odzwierciedleniem obu tych ważnych wydarzeń historycznych. Już od samego rana rozbrzmiewać będą z anteny polskie pieśni i melodie. O godz. 9.00 rano (dnia 3. V.) transmitują rozgłośnie nabożeństwo z **Katedry św. Jana w Warszawie**, które celebrować będzie ks. arcybiskup St. Gall. Kazanie na uroczystość Królowej Korony Polskiej wygłosi ks. prałat Cz. Falkowski. Aby udostępnić słuchaczom całej Polski uroczystości trzeciomałowe — rozgłośnie radiowe nadadzą najpożądanejsze fragmenty obchodu o godz. 14.35. O godz. 17.30 koncert rozrywkowy pod hasłem „**Wiwat maj 3-ci Maj**“ przyniesie melodie polskie ludowe i artystyczne w wykonaniu **Małej Orkiestry** pod dyrykcją Dziegielewskiego, z udziałem **Wandy Wermińskiej, Edw. Bendera, J. Berczyńskiego i M. Maszyńskiego**. Odtwórcą koncertu **chopinowskiego** będzie w tym dniu **Zb. Drzewiecki**. Pozostałe audycje muzyczne ludowe, poważne, rozrywkowe i taneczne przyniosą utwory wyłącznie polskich kompozytorów. O godz. 17.00 na fali ogólnopolskiej nadają **Katowice** słuchawisko historyczne Z. Hierowskiego pt. „**Dzień zmartwychwstania**“. Audycja ta osnuta jest na tle **III. Powstania Górnos Śląskiego**. Bohaterem słuchawiska jest Wawrzyn Hajda, ślepy działacz narodowy, powstańca powszechnie czczona na Śląsku, do którego prociw lud śląski przywiązuje wielką wagę i oczekuje ich spełnienia. Ze słowa mówionego program zawiera poza tym o godz. 9.25 okolicznościową recytację — „**Adam Mickiewicz o Konstytucji 3-go Maja**“, zaś o godz. 13.00 mowę ks. Prymasa **Woronicza** „**Wśród Orłów i chorągwi**“.

Dorocznym zwyczajem transmituje Polskie Radio **Bieg Narodowy 3-go Maja**. Dzięki tej transmisji radiosłuchacze będą świadkami startu o godz. 16.20, zaś o godz. 20.20 w ramach audycji informacyjnych dowiedzą się wszyscy o wynikach Biegu.

O godz. 24.15 transmitują wszystkie rozgłośnie polskie **koncert muzyki polskiej z Nowego Jorku** z okazji otwarcia polskiego pawilonu na Wystawie Światowej. Koncert poprowadzi znakomity kapelmistrz **A. Rodziński**; poza tym śpiewać będzie **Jan Klepura**, a partię fortepianową IV. Symfonii Szymanowskiego odegra **St. Szpinalski**.

Programy stacji radiowych

CZWARTEK, 4 MAJA.

Warszawa. Program ogólnopolski. Godz. 6.30 Pieśń poranna; 6.35 Gimnastyka; 6.50 Płyty; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Płyty; 8.00 Audycja dla szkół; 11.00 „Jak to na Mazowszu“, poranek; 11.25 Płyty; 11.30 Audycja

dla poborowych; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Audycja południowa; 15.00 Rozmowa technika z młodzieżą; 15.15 „Echa mocy i chwały“; 15.30 Muzyka obiadowa; 16.00 Dziennik po południowy; 16.20 Praca społeczna wsi, odczyt; 16.40 Orkiestra mandolinistów; 17.00 Pszczoła zbiera miód; 17.10 Koncert solistów; 17.50 „Chłodnictwo spiżarnia gospodarki żywnościowej“; 18.00 Płyty; 18.20 Sport jeździecki; 18.30 Ludwik van Beethoven: Trio op. 70 Nr 1 D-dur; 19.00 Budujmy silne lotnictwo; 19.20 Koncert rozrywkowy; 20.00 Audycja dla wsi; 20.15 Koncert rozrywkowy; 21.00 „Wieczór muzyczny u Karłowiczów“; 21.45 Wiedza i książka;

Kraków. Godz. 6.57 Pieśń poranna; 8.10 Płyty; 8.45 Skrzynka dla dzieci wiejskich; 11.25 Płyty; 14.00 Pieśni majowe z Wieży Mariackiej; 14.10 Płyty; 14.50 Program na jutro i wiad. gospod.; 18.00 Wiad. bież.; 18.05 Płyty; 20.00 Lok. wiad. sport.; 20.05 „Dobry wieczór państwu“; 22.00 Lokalne wiad. informacyjne; 22.05 Szkic literacki; 22.20 Koncert popularny.

Lwów. Godz. 6.57. Pieśń poranna; 8.10 Płyty; 11.25 Płyty; 14.00 Koncert życzeń; 14.45 Wiad. gospod. i giełda; 14.55 Program na jutro; 18.00 Wiad. bieżące z miasta; 18.05 Płyty; 20.00 Audycja dla wsi; 22.00 Wiad. sport. 22.05 Włoskie arie operowe; 22.25 Przegląd teatralny; 22.35 Audycja literacka.

Program stacji zagranicznych. Godz. 20.00 Bruksela franc. Pamięci Wilhelma Lekeu. 20.15 Radio Romania. Romania. Koncert symfoniczny. 20.30 Wieża Eiffla. Koncert wieczorny. 20.30 Radio Paris. Koncert symfoniczny. 21.00 Mediolan, „Carmen“ — opera.

o o o:

Kto będzie płacił podatek obrotowy

W najbliższych dniach w Dzienniku Ustaw ukaże się rozporządzenie Ministerstwa Skarbu do ustawy o podatku obrotowym. Rozporządzenie to wyjaśnia szczegółowo przepisy nowej ustawy i określa zasady w jakich ma ona być stosowana.

A jednak podatek obrotowy obowiązujący będzie przy sprzedaży wszelkiego rodzaju surowców, półwyrobów, wyrobów i innych rzeczy ruchomych lub nieruchomych nabytych, bądź wydobytych, czy też wytworzonych przez sprzedawcę.

Ponad to do podatku obrotowego włączone zostały czynności bankowe, świadczenia wynikające z umów o ubezpieczenie, oraz wszelkich umów o komisje, agencji, pośrednictwa, ekspedycji, przewozu, przechowania, zlecenia.

Rozporządzenie obejmuje również przedsiębiorstwa rozrywkowe, gastronomiczne i in.

Wreszcie nowe rozporządzenie włącza do obowiązku uiszczania podatku obrotowego cały szereg zawodów wolnych.

Wymienione osoby, zawody i dziedziny życia gospodarczego uiszczą podatek obrotowy, według nowych stawek obowiązujących od dnia 1 stycznia 1939 r.

Kalendarzyk katolicki

ŚRODA 3 MAJA. N. Marii Panny, Królowej Korony Polskiej. — Św. Aleksandra I. papieża i męczennika. Zmarł w r. 115.

Wschód słońca o godz. 4,4, zachód o godz. 19,3. Długość dnia 14 godzin 59 min.

Kronika krakowska

USIŁOWANE SAMOBÓJSTWO. Dnia 1 maja o godz. 20,30 Józef Boczkowski, lat 19, usiłował popełnić samobójstwo przez poderżnięcie sobie nożem gardła. Pogotowie Ratunkowe przewiozło Boczkowskiego do Szpitala św. Łazarza, po opatrzeniu rany oddany został opiece domowej. Powodem usiłowanego samobójstwa niesnaski rodzinne.

Komunikaty

MSZA ŚW. ARCYBRACTWA PRZENAJŚW. SAKRAMENTU, odprawiona zostanie we czwartek 4-go maja o godz. 8 w kościele S. S. Felicjanek.

NA KUCHNIĘ S. SAMUELI złożył 30 zł prezydent stoł. król. m. Krakowa, zamiast wieńca na trumnę em. Dyrektora Zarządu Miejskiego, śp. Władysława Grodyńskiego.

IMPORT TOWARÓW Z NIEMIEC. Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, zawiadamia firmy tego okręgu zainteresowane w imporcie z Niemiec, że od 1 maja b. r. wszystkie kontyngenty importowe niemieckie zostaną uruchomione w wysokości 2-ech okresów kontyngentowych, t. j. do końca sierpnia b. r.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

Wtorek, 2. V. „Adrianna Lecouvreur“.

Środa, 3. V. po pol. „Pan Damazy“; wiecz. „Stary mąż“.

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH:

ADRIA: „Dr Murek“ (Brodniewicz, Andrzejewska).

APOLLO: „Żałoga Nieustraszonych“.

DOM ŻÓLNIERZA: od 29 kwietnia do 5 maja 1939 r. włącznie „Moi rodzice rozwodzą się“ (Andrzejewska, Brodniewicz, Stępowski).

L. O. P. P.: I. „Suez“; II. „Hotel w Tyrolu“.

PROMIEN: „Gehenna“.

SCALA: „Bitwa nad Marną“.

STELLA: „Ostatnia brygada“ (Gorczyńska, Stępowski).

SZTUKA: „Kapryśna ekspedientka“ (Danielle Darrieux).

UCIECHA: „Gunga Din“ (Gary Grant, Victor Mc Laglen).

WANDA: „Tłum szaleje“ (Robert Taylor).

ŚWIT: „Kobieta, którą kocham“.

MUZEUUM wyświetla we wtorek dnia 2-go, we środę dnia 3-go oraz we czwartek dnia 4-go bm. film p. t. „Ku wolności“ (W roli gł. Willy Birgel, Wiktor Staal). Ponadto dodatki.

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. We środę po południu świetna komedia J. Blizińskiego „Pan Damazy“. W sztuce opracowanej sceniczenie przez reż. W. Nowakowskiego występują: J. Korecka, W. Niedziałkowska, R. Pawłowska, Z. Zalewska, T. Burnatowicz, S. Czajkowski, K. Fabisiak (rola tytułowa), J. Karbowski, W. Macherski.

Wieczorem po cenach znizowanych, **uroczyste przedstawienie z okazji Święta Narodowego.** Odegrana zostanie komedia J. Korzeniowskiego „Stary mąż“ w opracowaniu scenicznym dyr. K. Frycza z W. Nowakowskim w roli tytułowej. Dzisiejsze przedstawienie poprzedzi **przemówienie** Dziekana U. J. prof. dra R. Dyboskiego.

Jutro we czwartek powtórzenie „Adrianny Lecouvreur“ E. Scribe'a i E. Legouvé'a w reżyserii W. Radulskiego z Z. Jaroszewską w roli tytułowej.

ODPOWIEDZI REDAKCJI: Inż. L. S. Nadesłany artykuł w najbliższych dniach wykorzystamy

W dzień 3 maja

Kraków, 2. V. W. dniu dzisiejszym pojawiła się na murach miasta odezwa Komitetu Obywatelskiego Obchodu Konstytucji 3 maja, wzywająca obywateli do jak najliczniejszego udziału w uroczystościach, do składania ofiar na rzecz T. S. L. i do udekorowania miasta.

W godzinach wieczornych po fanfarach ze szczytu wieży Ratuszowej i po capstrzyku na Rynku Gł. przemaszerowało przez miasto szereg orkiestr wojskowych i cywilnych z pochodniami i lampionami. W Starym Teatrze odbył się uroczysty wieczór ku uczczeniu święta państwowego, urządzony staraniem Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Szczegółowy program uroczystości 3 majowych podaliśmy w n-rze wczorajszym. Dziś przypominamy tylko: o 10-tej Msza św. połowa na Błoniach, o 11-tej defilada wojsk garnizonu krakowskiego,

RYMANÓW-ZDRÓJ

leczy dzieci i starszych.
Nowoczesne urządzenia lecznicze i mieszkania z komfortem czynne od 1 maja.
Znaczne zniżki w miesiącu maju i czerwcu.

Kraków na dozbrojenie Subskrybowano 6 milionów

„Termometr uczuć“ Krakowa idzie w górę. — W poniedziałek, 1 maja subskrybowano w samym Krakowie pół miliona zł. Dzięki temu suma subskrypcji krakowskiej wynosi obecnie przeszło 6 milionów zł.

Podobnie wysokie wpłaty notowano dotychczas dwukrotnie w Krakowie: w dniu urodzin Hitlera (20 kwietnia) — 400 tysięcy zł. oraz w dniu mowy Hitlera (28 kwietnia) — pół miliona. Wpłaty ciągle napływają, bo subskrypcja zbliża się do końca. Jeszcze tylko 3 dni. Niewątpliwie rekord zostanie osiągnięty w dniu 3 maja, jako w dniu święta narodowego. W dniu tym mimo święta wszystkie placówki subskrypcyjne będą czynne, by ułatwić obywatelom spełnienie obowiązku wobec państwa.

Na czele placówek subskrypcyjnych kroczy nadal: 1) Bank Holzera z kwotą 829.380 zł.; 2) Powszechny Bank Kredytowy 689.520 zł.; 3) Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności 662.700 zł.; 4) Miejska Kasa Oszczędności 637.560 zł.; 5) Bank Zw. Spółek Zarobkowych 505.380 zł.; 6) Powszechny Bank Związkowy 454.880 zł.; 7) B. G. K. 375.080 zł.; 8) Bank Handlowy 345.220 zł.; 9) Bank Zachodni 193.720 zł.; 10) Bank Rolny 192.640 zł.

Suma subskrypcji krakowskiej będzie dwa razy większa, jeśli dodamy województwo krakowskie. Ogółem do dnia wczorajszego województwo kra-

kowskie łącznie z miastem Krakowem subskrybowało 11.711.020 zł.

Z FRONTU SUBSKRYPCYJNEGO.

Pracownicy Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego z p. kuratorem J. Stypińskim na czele, subskrybowali jednomyślnie P. O. P. na ogólną sumę 17.240,— zł.

Imieniem wszystkich pracowników Okręgu Dyrekcji Kolejowej w Krakowie, dyr. Kolei Państw. Inż. Czerniewski — złożył dnia 28 kwietnia na ręce p. gen. Narbut-Luczyńskiego 104.918,54 zł. i dwie złote obrączki na F. O. N. Poza tym pracownicy kolejowi subskrybowali P. O. P. w wysokości od 25 proc. do 75 proc. miesięcznych poborów.

DOZORCY DOMOWI M. KRAKOWA NA PÓZYCZKĘ PRZECIWLOTNICZĄ I F. O. N.

Przy Związku Zawodowym Dozorców Domowych Ch. Z. Z. powstał komitet Pożyczki Narodowej na Obronę Lotniczą i F. O. N. Upoważnieni przedstawiciele tegoż Komitetu zaopatrzeni w odpowiednie zaświadczenia, odwiedzają wszystkich dozorców m. Krakowa. Komitet apeluje do ogółu dozorców domowych, by przez deklarowanie nawet najdrobniejszych kwot dali dowód, iż rozumieją doniosłość wzmocnienia siły obronnej państwa polskiego.

L. H. Morstin prezesem Związku Literatów

Onegdaj odbyło się w Krakowie Walne zgromadzenie Oddziału Krakowskiego Związku Zawodowego Literatów Polskich, na którym dokonano wyboru nowych władz. Prezesem został Ludwik Hieronim Morstin, wiceprezesem Józef Wiśniowski, sekretarzem Wiesław Gorecki, skarbnikiem J. A. Gałuszka, członkami Zarządu: Kazimierz Kalinowski, Zygmunt Leśnodorski i Adam Stawarski.

Delegatami na Walne zgromadzenie w Warszawie zostali: pp. Gałuszka, Leśnodorski, Morstin, Stawarski i Wiśniowski. Walne zebranie postanowiło opodatkować wszystkich członków podwójną wkładką na F. O. N., oraz przeznaczyć na F. O. N. dochód z wieczoru literackiego, który specjalnie na ten cel zostanie zorganizowany

Kino „PROMIEN“ T. S. L. ul. Podwale 6. Tel. 124-26.

Najgłośniejszy film polski tegorocznej produkcji p. t.

GEHENNA

Dramat według powieści H. Mniszkówny. Reżyser: M. Waszyński.

W gł. rolach: Lidia Wysocka, Ina Benita, W. Zacharewicz, Samborski, A. Fertner.

Legii Akademickiej, P. W., Harcerstwa i in. organizacji. Szlak defilady prowadzić będzie wzdłuż Al. Focha i Al. 3 Maja. Dojście dla pieszych na miejsce zarezerwowane prowadzić będzie wyłącznie Al. Focha obok parku „Juwenia“. Dojazd dorożkami i pojazdami motorowymi prowadzi wyłącznie ulicami Kościuszki, Król. Jadwigi, Przegon, do parku „Juwenia“ na Błoniach. Miejsca należy zająć najpóźniej do godz. 9,45.

Epilog rozruchów komunistycznych w Kielcach

Przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie znalazła dziś epilog sprawa rozruchów komunistycznych w Kielcach sprzed roku. Mianowicie w czasie manifestacji socjalistycznych 1-majowych podburzony przez agitatorów tłum zdemolował lokal Stron. Narodowego, zaś członków jego pobił.

Na wtorkowej rozprawie Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach na mocy którego za udział w zbiegowisku i w pobiciu interweniującej policji skazani zostali: Stanisław Zieliński na 10 miesięcy więzienia, Szulim Maner na 1 i pół roku, Pinkus Maner na 1 rok, Chaim Kupperberg na 10 mies., Władysław Romański na 8 mies., Zygmunt Zyner na 22 mies., Władysław Fiuk na 10 miesięcy, Moszek Kirschenzweig na 8 mies., Józef Powalski na 10 mies., Wojciech Kozera na 3 lata, Józef Pyk na 2 lata, Józef Nowak na 18 mies., Bolesław Piwowar na 14 mies. oraz Władysław Znojek na 8 mies. z zawieszeniem na 3 lata.

UDZIAŁ KRAKOWA W ZŁOCIE GWIAZDZISTYM HARCERZY DO WARSZAWY.

W zlocie gwiazdzistym harcerskiej sztafety lotniczej z adresami holdowniczymi dla P. Prezyden-

ta Rzplitej w dniu 3 maja do Warszawy wezmą udział 2 samoloty Harcerskiej Eskadry Lotniczej Aeroklubu Krakowskiego z załogą: Rychlik Edward i Rojek Józef, Albrecht Andrzej i Bazarnik Konrad. Odlot sztafet nastąpi w dniu 3 maja o godz. 9,45 z lotniska cywilnego w Czyżynach, dokąd sztafety kolarskie harcerskie przywieżą adresy holdownicze z całego województwa krakowskiego.

W zlocie bierze udział 7 sztafet lotniczych harcerskich z całej Polski. Harcerska Eskadra Lotnicza Aeroklubu Krakowskiego im. Idzikowskiego jest jedną z największych jednostek harcerskiego lotnictwa motorowego i szybowcowego w Polsce.

ECHA

Mussolini nie jest „na tyle głupi...“

„Nowy Dziennik“ podaje treść ciekawego artykułu „Pertinaxa“ z paryskiego „l'Ordre“... „Pertinax“ opowiada, że w r. 1926 był przyjęty przez Mussoliniego i w czasie rozmowy zwrócił mu uwagę na to,

„że, gdyby Włochy zdecydowały się popierać Niemcy i dopuścić do tego, aby Francja została przemieniona w wasala Niemiec, to rychło kolej nastąpiłaby na Włochy same, które niebawem musiałyby stać się takim samym wasalem Rzeszy niemieckiej.

Na te argumenty francuskiego publicysty odpowiedział wówczas Mussolini: „Czy pan uważa, że jestem na tyle głupi, aby tego nie rozumieć?“

W konkluzji dochodzi Pertinax do wniosku, że w stosunku do Niemiec, życiowe interesy Włoch są niewątpliwie identyczne z interesami Francji i Anglii“.

Wyrażenie przytoczone przez „Pertinaxa“ jest drastyczne. Ale, jeśli prawdziwe?

Zarząd Spółki Akcyjnej

Elektrownia Okręgowa
w Zagłębiu Krakowskim S. A.

podaje do wiadomości pp. Akcjonariuszów, że rozpoczęta została wypłata dywidendy w wysokości 3% od akcji 100-złotowych za kupon Nr 4.

Dywidendę wypłaca się w biurze Spółki w Sierszy Wodnej oraz w biurze Spółki Akcyjnej „Siła i Światło“ w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 94, codziennie w godzinach od 10 do 12.

II. Ogłoszenie

„Żegluga Polska“ Spółka Akcyjna w Krakowie, zwołuje niniejszym XIX. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na dzień 20 maja 1939 r. o godzinie 12-tej w lokalu Spółki Kraków, Rynek główny 19, z porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie oraz bilans i rachunek strat i zysków za rok 1938, i związane z tym uchwały, 2) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej, 3) Powzięcie uchwał co do sprzedaży nieruchomości, 4) Wybory członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, 5) Ustalenie wysokości marek obecności dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej. Celem wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu trzeba złożyć akcje lub zaświadczenia depozytowe w Zarządzie Spółki Kraków, Rynek gł. 19, najdalej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza.

DYPLOMY PUCHARY
i FIGURY na NAGRODY

**SKŁADNICA
KRAKOWSKA**
WŁ. STANISŁAW ŻUR
KRAKÓW, FLORIAŃSKA 14. Tel. 173-77

Signatura: Km. 511/38.
Sygn. sąd. E. 128/38.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, Feliks Winkler, mający kancelarię w Oświęcimiu, ul. Marsz. Śmigłego Rydza Nr. 9, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 sierpnia 1939 r. o godz. 9-tej w Sądzie grodzkim w Oświęcimiu, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Gelli z Schönkerów Glassowej w Krakowie, nieruchomości lvh. 1367 ks. gr. gm. kat. Oświęcim przy Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu, składająca się z pgr. lk. 1357/12, 1358/9, 1375/1, 1385/3, 1385/4; 1385/5 o łącznym obszarze 2 ha 75 a. 59 m. kw.

Wyżej wymienioną nieruchomość bliżej w protokole opisu i oszacowania opisano.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 11.745 gr 20, cena zaś wywołania wynosi zł 7.830 gr 14.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 1.174 gr. 52.

Rękojmię należy złożyć w gotowości, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagielly Nr. 24, sala Nr. 8. Oświęcim, dnia 29 kwietnia 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego:
Feliks Winkler.

Torebki damskie eleganckie i najmodniejsze
Teczki skórzane, Portfele
Papierošnice, Portmonetki,
i t. p. **Wyroby skórkowe** poleca najtaniej

Julian Kurkiewicz
Kraków, Plac Mariacki 5.
„Wikarówka“.

KURSY SAMOCHODOWE, Kraków, Kru-
pnicza 14 tel. 206.88, pro-
wadzone przez fachowców.
Prawo jazdy gwarantowane.
Wpisy codziennie.

Tapicerski Zakład
Smoliński Kazimierz

Kraków, Stolarska 8,
poleca tapczany, fotele, oto-
miany, materace oraz, prze-
rabia konkurencyjnie.

Zakład Introligatorski
Piotr Grzywa, Kraków,
ulica Rajska 10, Tel. 147-43.
Oprawa nakładów, bibliotek,
mszałów i brewiarzy, podkle-
janie planów budowlanych.

Kremy, doskonałe olejki
do opalania, kremy przeci-
w piegom, wielki wybór oku-
larów słonecznych poleca
Drogeria Mgr. Suheckiej,
Kraków, Rynek Główny 12.

**Oficerskie buty z cho-
lewami oraz wszelkiego**
rodzaju obuwie turystyczne
sportowe, Działoń, Kraków,
Długa 4 — Mickiewicza 41.

Obuwie męskie z oryginalnych
skór angielskich według
najnowszych modeli poleca:
Działoń, Kraków,
Długa 4, Mickiewicza 41.

Oglašzajcie się w „Głosie Narodu“

FABRYKA W WARSZAWIE

Zawiadamiamy, niniejszym, że z dniem 24 kwietnia br. poruczyliśmy wyłączną sprzedaż naszych parkietów dębowych Składowi Drzewa Administracji Dóbr Suskich Juliusza Hr. Tarnowskiego, Kraków, ul. Prądnicza 1. Tel. 175-54.

Zarząd lasów Ordynacji Ołyckiej
Janusza Ks. Radziwiłła.

Porcelana, szkło, fajans, lampy, kryształy
kamionka i ceramika

Maria Godziszewska

Plac Szczepański 5

Ekspedycja fachowa i staranna.

Km. 389/39.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Dębicy, na podstawie art. 602 k. p. c., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 czerwca 1939 r. o godz. 15 w Dębicy, odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, należących do Ruchli Reiner w Dębicy, składających się z urządzenia domowego, urządzenia sklepowego, towarów galanteryjnych, kosmetycznych, perfumeryjnych, bielizny męskiej, damskiej, dziecinnej, swetrów, wełny i włóczki do wyrobu swetrów, przyborów do szycia itp. Oszacowanych na łączną sumę zł 2.551.—.

Ruchomości te można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej podanym.

Dnia 29 kwietnia 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Jan Rychter.

ANDREW SOUTAR. 32

NOC GROZY

Przekład autoryzowany z angielskiego.

—oOo—

Stanął w hallu. Drzwi były wciąż otwarte. Potykając się wyszedł na podjazd. Zamiast iść do lasu, skręcił w lewo szerokim łukiem ku wiosce. Nie umiałby powiedzieć, dlaczego to zrobił. Może czarna ściana lasu napędziła mu nowego niepokoj. Przygoda w domu wytrąciła go trochę z równowagi, ale zagadkowy fakt, że nikt go nie usłyszał, działał kojąco. Mimo wszystko nie dopatrywał się nadal w lordzie niczego prócz pewnej ekscentryczności.

Spinnett gardził literatami. Słuchając autor-
skich wynurzeń Dargota, myślał:

— Byle nie robił gorszych rzeczy, niech pisze. Nieszkodliwa mania!

W połowie zбочza obejrzał się na dom. W górnym oknie błyszczało światło. To mu wystarczyło. Widocznie podczas gdy on obijał się po bibliotece i salonie, lord z lokajem zajęci byli na górze. Na

wsi ludzie nie pilnują zamykania drzwi tak jak w mieście. Nawet złodziej-włóczęga nie fatygowałby się na to ponure zбочze z zamiarem dokonania włamania.

Gdyby Spinnett zabawił w domu pięć minut dłużej, oceniłby położenie zupełnie, ale to zupełnie inaczej. Z mroku lasu wyszli lord Dargot i niemowa Gody, obaj ze strzelbami.

Kłusownicy nie upolowali „bażanta“.

Gdy Spinnett dochodził do gospody, już nie padało. Godzina była bardzo późna, szynk zamknięty. Oczywiście karczmarz z rodziną poszli spać, bo budynek nie świecił nigdzie szparami światła. Bramy od podwórza nie zamknięto, żeby gość mógł zabrać auto.

Za chwilę „gruchot“ mknął w kierunku Londynu. Spinnett nie widział, że z górnego okienka gospody wyglądał z nim para oczu. Czarnobrody szynkarz zasłonił z powrotem okienko i zeszedł do piwnicy. Nie potrzebował światła, toteż nie wziął nawet świeczki. Poszukał po omacku beczki z telefonem. Zadzwonił. Odpowiedział sam lord Dargot.

— Jesteście pewni, że to ten sam?

— Jak najpewniejszy, milordzie.

— Nie mogliście zmajstrować czego przy samochodzie, gdy go nie było?

— Nie przyszło mi do głowy, milordzie.

— Nie przyszło wam do głowy! Za cóż wam płacę?

— Niech milord daruje. — Co milord kazał, wszystko zrobiłem.

— Dobrze, już dobrze, Batt. Dobranoc!

Szynkarz schował aparat do beczki i poczłapał ku schodkom. Ponieważ był w piwnicy dobrą chwilę, oczy przyzwyczyły się do ciemności. Zobaczył, że na schodkach, w połowie wysokości, ktoś stoi. Z piersi brodacza wyrwał się zwierzęcy pomruk. Sekunda wahania — skoczył i złapał ciemną postać za rękę. Była to jego żona w nocnej koszuli i narzuconym na wierzch płaszczu, który porwała, wymykając się z sypialni za mężem.

— Co ty tu robisz? — zapytał.

— Przyszłam zobaczyć, co ty robisz. Słyszałam twój głos. Z kim rozmawiałeś?

— Wracaj na górę! — rozkazał okropnie groźnie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Przedpłata miesięczna w Krakowie bez odniesienia 4.50 zł, z odniesieniem 5 zł.
Na całym obszarze Państwa Polskiego z przesyłką pocztową 5 zł, za granicą 8 zł.

Konto P. K. O. Nr 415.730

Redakcja nie zamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nie opłaconych nie przyjmuje. Redakcja przyjmuje strony od godziny 14 do 15-tej.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetry	20 gr
Nadesłane strona 9-ta	50 gr
Komunikaty za wiersz milimetry	60 gr
Komunikaty na 1 „ „ „	70 gr
Drobne za wyraz	10 gr
Układ tabelaryczny o 50% drożej. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	
Artykuły tekstowe — za wiersz	10 złotych